

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 1.

bb. 1. szocialista folyóiratok főszerkesztőinek találkozója

i ro/gk/il cz

1973. október 1.

a szocialista országok irodalmi folyóiratainak főszerkesztői évente tartják tanácskozásukat. a magyar írószövetség székházában október 10. és 15. között megrendezendő találkozóra 25 vendéget várnak a szocialista országokból. október 10-én darvas józsef kossuth díjas író, az írószövetség elnöke fogadja a delegátusokat, majd másnap megkezdődik a tanácskozás, amelynek fő napirendjeként a tudományos-technikai forradalomnak az irodalomra gyakorolt hatásáról tróntanak eszmecserét.

ez a probléma világszerte eleven, s az irodalom berkeiben számos kérdést vet fel: például azt, hogy a tudományos-technikai forradalom vívmányai következtében megváltozott emberi életet miképpen ábrázolja hitelesen a kortárs irodalom. a témáról miklós pál, az irodalomtudományi intézet munkatársa tart vitaindító előadást. a vitában a külföldi vendégeken kívül részt vesznek a budapesti és vidéki irodalmi folyóiratok főszerkesztői, szerkesztői, valamint a kulturális sajtó vezető munkatársai.

a folyóiratok közötti együttműködéssel kapcsolatos feladatokról pándi pál irodalomtörténész, a kritika főszerkesztője tart bevezető előadást, amelyet e. fehér pál részletes beszámolója követ. a kapcsolatok erősítésében és továbbfejlesztésében különösen jelentős, hogy a békés egymás mellett élés korában az ideológiai frontokon folyó harcokat milyen eszközökkel és módszerekkel támogathatják legeredményesebben a szocialista országok szellemi fórumai./mti/

-.-

- 1 -

NA

v

bb. 2. ismeretterjesztő tárlatvezetések a szépművészeti múzeumban

i nn/gk/hi/ilcz

1973. október 1.

Jó néhány érdekes, nagy népszerűsége számot tartó tárlatvezetést indít a közeljövőben a tudományos ismeretterjesztő társulat művészeti szakosztálya, illetve József Attila Szabadegyeteme a szépművészeti múzeummal közösen. A fiataloknak szánják első sorban azt a sorozatot, amelynek közvetítésével kilenc alkalommal mutatják be az érdeklődőknek hazánk gazdag műgyűjteményének kiállításait. A látogató fiúk és lányok megismerkedhetnek az itt őrzött legszebb műalkotásokkal, havonta egy alkalommal, vasárnap délelőttönként 10 órakor. Első alkalommal október 14-én az egyiptomi kiállítás érdekességeit fedezhetik föl a aelentkezők. November 11-én a görög-római kiállítást, december 9-én pedig az olasz festészet remekműveit vehetik szemügyre. A további programban szerepel még a spanyol, a német, a francia, az angol és a németalföldi festészet alkotásainak megismerése. Végül a fiatalok fölkeresik a régi és a modern szoborgyűjteményt, valamint a modern külföldi képtárat is.

A tit budapesti József Attila Szabadegyetemével az 1973-74-es tanévben a hallgatók sorra fölkeresik az olasz művészet nagy freskóciklusait glöttótól tiepolóig. Nyolc alkalommal kiválószakemberek irányításával foglalkoznak az itáliai festészet csúcspontjaival. Nemcsak a freskótechnika és a freskófestészet történetének legjobb alkotásait ismerhetik meg, hanem egyben keresztmetszetet is kapnak az itáliai festészet három évszázadának főműveiről.

október 28-tól kéthetenként, vasárnap délelőttönként a modern francia festészet főbb irányzatairól lesz szó a szépművészeti múzeumban. Tíz előadásból álló sorozat foglalja össze az utolsó 100 év legjelentősebb francia művészeti irányzatait az impresszionizmustól a párizsi iskoláig. A sorozat a főbb irányok köré csoportosítva tér ki az egyes művészek munkásságára és hatására.

az európai szobrászat kiemelkedő mestereivel foglalkozik egy másik sorozat a késő gótikától Henry Moore-ig, november 5-től, kéthetenként hétfőn este. A sorozat az európai szobrászat különböző stílusainak és legnagyobb mestereinek bemutatásával kalauzolja el a hallgatót a szobrászat alapproblémáihoz, a középkor művészetétől máig.

a nagy régészeti feltárások történetét vetített képes előadásokon ismertetik a múzeum régészei. október 15-től kéthetenként - hétfő este, 14 alkalommal - összegzik ismert szakemberek a régészet iránt érdeklődők számára is új szempontok szerint az ókori művészet nagyszerű és legismertebb emlékeit, egyiptom, görögország, róma és a provinciák műemlékeit. az előadások a régészeti kutatások történetét is végigkísérik - a múlt századi kincskeresőkötől kezdve a tudományos módszerekkel kutató archeológusok izgalmaiban bővelkedő expedícióig, föl fedezéséig./mti/

- 2 -

bb. 3. kártalanítani kell a vásárlókat a romlott vagy törött tojásért

i sl/fk/il cz

1973. október 1.

az utóbbi években a kereskedelem a tojást a számára legelőnyösebb forrásokból szerezheti be, ennek megfelelően a forgalomba kerülő tojásnak körülbelül fele-fele származik a baromfiipartól, illetve a termelő és felvásárló mezőgazdasági nagyüzemekről. a termelőktől történő közvetlen vásárlás, a nagykereskedelem kiiktatása lerövidítette az áru útját, ugyanakkor a termék minőségében is jelentősebb javulást kellene hogy eredményezzen. ezzel szemben a kermi tapasztalatai szerint a termelőktől közvetlenül vásárolt tojás minősége a szabvány előírásainak nem mindig felel meg és emiatt gyakori a vásárlók jogos panasza. ezért a belkereskedelmi minisztérium most kibocsátott állásfoglalásában felhívta a tojást árusító kiskereskedelmet, hogy a mezőgazdasági üzemektől és fogyasztási szövetkezetektől vásárolt tojás minőségét átvételkor rendszeresen vizsgálják. ha mégis romlott vagy törött tojás kerül forgalomba, reklamáció esetén a vásárlót kártalanítani kell, a vállalatok és szövetkezetek pedig kötelesek a visszavett tojást a boltok részre jóváírni./mti/

-.-

bb. 4. október 8-13 öregek hete budapestén

i zsu/gg/h1/il cz

1973. október 1.

budapestén az idén október 9-től 13-ig rendezik meg az öregek hetét. a korábban hagyományokhoz híven ez évben is minden körületben lesznek műsoros ünnepek, ahová meghívják az ott élő idős embereket, megvendégelik és megajándékozzák őket. a kerületek többségében az ünnepsorozatot központi rendezvény nyitja meg, majd ezt követik a párt-körzetek szerinti kisebb műsoros estek, vagy a családi jellegű külön ünnepek az öregek napközi otthonában - amelyből budapestén már 29 van - és szociális otthonokban ellátogatnak a vöröskeresztes és szakszervezeti aktívák az idős betegek lakására, illetve az utókezelő kórházakban fekvő öregekhez is.

/folyt.köv./

- 3 -

NA

bb. 4./ október folyt./ ilr

ez évben az idős emberek ellátásának javítására hat új öregek napközi otthona létesül és ezzel együtt év végéig 31-re növekszik az ilyen intézmények száma a fővárosban. eredmény: 340-nél több idős embert tudnak megfelelő ellátásban részesíteni. a közeljövőben adnak át egy 40 személyes új napközi otthont a 19. kerületben, de az év végéig a 14. kerületi új létesítmébe is beköltözhetnek a gondozottak. a 8. kerületben az öregek hetén 400 kisnyugdíjasnak 500-500 forintot, 310 szociális segélyezettnek pedig hasonló összeget utalnak ki.

az idős emberek gondozásából, illetve az újabb napközi otthonok létesítéséből a kerületek üzemei, gyárjai és tömegszervezetei is kiveszik részüket, különböző társadalmi munkák, szombat-vasárnapos műszakok szervezésével. a szociális otthonok, illetve napközök szerződést kötnek a vállalatok szocialista brigádjaival a ktsz-ekkel, s így lehetővé válik, hogy gyakrabban vigyék kirándulásokra az idős embereket, vagy a vállalati üdülőben biztosítsanak számukra pihenési lehetőséget. a szakszervezetek budapesti tanácsa évente 200 000 forinttal támogatja a napközi otthonokat./mti/

--

bb. 5. budapesten vendégszerepel a bécsi volkstheater együttese

1 nn/gk/h1/il cz

1973. október 1.

november 24-25-én budapesten vendégszerepel a bécsi volkstheater együttese. erről tárgyalt a közelmúltban várkonyi zoltánnal, a vigszínház igazgató-főrendezőjével prof. gustav manker, a bécsi társulat igazgató-rendezője. a neves bécsi társulat vezetői a don juan és a „képzelt riport egy amerikai popfesztiválról”, előadásait megtekintve úgy döntöttek, hogy 1974. június 8-án és 9-én az osztrák fővárosban látják vendégül déry tiber zenés drámájának előadását. a magyar vendéggjáték külön érdekessége lesz, hogy a vigszínház műsora a bécsi ünnepi hetek programjában kap helyet.

osztrák vendégeink november 24-én és 25-én nestroynak, a „lumpáciusz vagabundusz”, írójának a „büntelen bünösök, avagy a fűszeresek háromlevelű lóheréje”, című zenés bohózatával lépnek fel a vigszínházban. a játék rendezője prof. gustav manker./mti/

--

- 4 -

bb. 6. termelészövetkezeti „gombagyár”,

vid ká/il cz

1973. október 1.

a dél-alföld legnagyobb gombatermelő üzeme épült fel a baksai magyar-bolgár barátság tsz kertészetében. az új létesítmény bázisüzem, azaz nemcsak termel, de laboratóriumában oltóanyagot készítenek, azzal más gazdaságokat is ellátnak és egyben vállalják a szaktanácsadást. a „gombagyár”, már a kezdeti időszakban minden héten 30 mázsa árut szállít a hazai piacra, illetve exportra.

értéktelen mezőgazdasági hulladékból, kukoricacsutkákból és kukoricaszárból készítik örlés és sterilizálás után a táptalajt. az üzemben autmata berendezések szabályozzák az állandó és egyenletes hőmérsékletet, valamint a páratartalmat./mti/

--

bb. 7. pótbeiratkozás a józsef attila szabadegyetemre

1 nn/tr/h1/il cz

1973. október 1.

rendkívül nagy érdeklődés kísérte a tit budapesti józsef attila szabadegyetem kurzusait. most zárult a beiratkozás első szakasza, s az adatok máris arról árulkodnak, hogy az érdeklődés mintegy 20 százalékkal haladta meg az előző tanévit. hater az érdeklődés jelentkezett a társadalomtudományi, természettudományi, irodalmi és művészeti tagozatokra. az átlagosnál többen jelentkeztek az egyes filozófiai, pszichológiai, külpolitikai, közgazdasági, jogi, művészettörténeti, zeneművészeti és modern világirodalmi tanfolyamokra. sok hallgató kíván részt venni a földrajzi, csillagászati, élettani, agrártudományi, beszédtechnikai, régészeti és filmművészeti kollégiumokon is. gazdára talált többszáz szabadegyeteműbérlet is.

mivel az évadnyitó szabadegyetemi előadásokat csak október második hetében tarták, a nagy érdeklődésre való tekintettel egyes sorozatokra még elfogadnak jelentkezéseket. október 5-ig minden munkanapon, szombat kivételével lehet jelentkezni, délután 3-6 óra között a tit budapesti szervezetében. /budapest 8. muzeum u. 7./ felvilágosítás a szabadegyetem titkárságán, ugyanott, telefon 335-189./mti/

--

- 5 -

bb. 8. országos tanácskozáásra készülnek a magyarországi németek
- dr. wild frigyos főtitkár nyilatkozata

t nm/gg/hi/il cz

1973. október 1.

november 8-án és 9-én tartja kongresszusát a magyarországi németek demokratikus szövetsége; az előkészületekről nyilatkozott dr. wild frigyos főtitkár az mti munkatársának.

- a német lakosság nagy érdeklődése közepette készülünk országos tanácskozásunkra. külön örvendetes tény számunkra, hogy a most zajló kongresszusi jelölőgyűléseken a lakosság nemcsak a helyi gondokat-bajokat veti fel, hanem országos problémákban is hallatja szavát. a megbeszélések így - a szocialista demokratizmus biztosítása mellett - lehetőséget teremtenek a helyi körülmények megismerésére, alaposabb feltárására is. a párt, a tanácsai és állami szervek fokozott érdeklődéssel kísérik, támogatják mindenütt tevékenységüket. a németajkuak döntő többsége meggyőződött arról, hogy belpolitikailag szilárd, demokratikusan fejlődő, külpolitikájában pedig következetes szocialista állam egyenrangú tagja. örömmel veszik tudomásul azt, hogy az állam szinte ösztönzi őket anyanyelvük, kulturájuk megőrzésére, ápolására. különösen élén hangulatban, tevékeny tenniakarásban zajlottak le küldöttgyűlések ceglédbercelen, solymáron és másutt.

- a magyarországon élő, mintegy 200 ezer német - aktivan kíván részt venni a továbbiakban is a szocialista Magyarország építésében. ez ugyanakkor biztosítja számukra történelmi hagyományaik sajátos nemzetiségi kincseik anyanyelvi kulturájuk ápolásának lehetőségét, megőrzését fejlesztését.

különösen jó eredményeket értünk el az elmúlt négy évben az oktatás területén. míg a németnyelvű óvodák száma 1968-69-ben mindössze hat volt, számuk az idei tanévben már elérte a 39-et. örvendetes növekedett a gyermekek száma is, amely a négy évvel ezelőtti 230-ról csaknem 1700-ra emelkedett. a korábban itt tanító nyolc óvónő helyett ma már 52-őt foglalkoztatnak. 1968-69-ben 123 nyelvoktató iskolát tartottak számon 9460 tanulóval. jelenleg 146 működik csaknem 11 500 gyermekkel.

az elmúlt években megéénkült a közművelődési élet is. általában elmondhatjuk: az anyanyelvi kultúra irodalmi szintre való emelésében, az általános műveltség megalapozásában sokat köszönhetünk a működvelő tevékenységnek.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 8./ országos folyt./ il

jelenleg a magyarországi németek demokratikus szövetsége mintegy 179 működvelő együttest klubot tart számon. a legnépszerűbbek a táncsoportok, ezekből csaknem ötven fejt ki aktív tevékenységet. a felszabadulás óta először 1971-ben került sor a fűvös zenekarok fesztiváljára is, amelyet 1972-ben nagy sikerrel megismételtek. több ezer résztvevője volt az évenként sorra kerülő hagyományos sváb báloknak, amelyek egyben kitűnő lehetőséget teremtenek a magyarországi németajkuak kulturális seregszemléjének megrendezésére is.

- különösen fontosnak tartjuk azokat a kulturális csereakciókat, amelyeket a művelődésügyi minisztérium támogatásával az ndk illetékeseivel közösen rendezünk. ma már nyugdotan elmondhatjuk, az ndk kulturális szerveinek támogatásával rendszeresen sor kerül magyarországon ndk-beli színházak vendéjjátékára, folklór együttesek amatőr színjátszók vendégszereplésére. ezeket a rendezvény-sorozatokat természetesen mindenütt felhasználjuk a népeink közötti barátság elmélyítésére, egymás jobb megismerésére. tavaly európa eddigi legnagyobb folklór-gyűjtő akcióját rendezte nálunk az ndk akadémiaja. színes filmen, magnószalagon rögzítették a magyarországi német közösségek folklór kincsét, dal- és tánc-kulturáját. most mindegyik község ajándékba kapja a róla készített filmet az ndk-tól. magyar részről is jónéhány együttes, szólólista járt a baráti országban. a pilisvörösvári táncegyüttes 1974. májusában utazik az ndk-ba, ahol remélhetőleg olyan sikereket arat majd, mint korábban a soroksári táncsics Mihály művelődési ház nemzetiségi csoportja. a palotabozsokiak pedig egy lipcse melletti község énekkarának látogatását fogadják viszonzás-képpen./mti/

--

- 7 -

bb.9. intézkedések, tervek a kiskertek eszközellátásának javítására

1/ol/fk/a/-cz

1973. október 1.

Évről-évre szélesedik a kertészkedők tábora, ám a háztáji gazdaságok, zártkertek, házikertek, hétvégi telkek tulajdonosai még gyakran bosszankodnak azon, hogy a boltok kínálata nem tud lépést tartani a fejlődéssel; szegényes a kerti szerszámok és a kis területen jól hasznosítható kisgépek választéka.

A fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa mellett működő kertészeti szakbizottság nemrégiben vizsgálta az ellátás helyzetét. többek között megállapította, hogy olyan területeken, ahol ma már tömegével található hétvégi telkek - így a Balaton és a Velencei-tó környékén, a Ráckevei-dunág és Miskolc-vidéken is - nincs megfelelő szaküzlethálózat. nem kielégítő a szaküzletek telepítése a háztáji gyümölcs- és szőlőtermelés szempontjából nagy jelentőséggel bíró területeken, így például Bács megyében sem.

A kiskertek ellátását szolgáló cikkek forgalmazásával napjainkban az agrotröszt, a Vasért és a Szóváru, valamint a Hermes áfész foglalkozik. a kertészkedők a kertműveléshez szükséges eszközöket, gépeket kiskereskedelmi boltokban vásárolhatják meg, a hagyományos kéziszerszámokat az áfész-ek, valamint a megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalatok vasműszaki üzleteiben, mezőgazdasági boltjaiban és vetőmagboltokban árusítják.

Nem kevés gondot jelent az árualap biztosítása. számtalan olyan egyszerű kerti szerszám is hiányzik a piacról, mint például a gereblye, a kapa, a különféle szerszámnyelek. még nagyobb gond a hagyományostól eltérő korszerű eszközök beszerzése. jelentős részüket ugyanis a hazai ipar eddig nem gyártotta, sőt számos cikket még ma sem gyárt. ilyenek a motoroskapák, permetezőgépek, a motoros-és kézi fűnyírók, kiskerti öntözőgépek. az importcikkek beszerzését a devizakeretek korlátozzák. tovább nehezíti a helyzetet, hogy az importgépeknek meglehetősen borsos az árak, ezért előzi meg beszerzésüket széleskörű igényfelmérés. az árualapok bővítésének több esetben technikai akadályai is vannak; kevés a raktárhelyiség, de volt eset, amikor a nagytételű megrendelésnek a külföldi partner nem tudott eleget tenni.

/Tolvt.köv./
B.00/a

- 8 -

bb.9./intézkedések.....Tolvt/-a

A szakbizottság helyeslésével találkozik, hogy egyre több áfész ismeri fel a kiskertek műszaki cikkekkel való ellátásának jelentőségét. ilyen a Kecskeméti Univer áfész, amely a megszöv anyagi támogatásával kertészeti kisáruház létesítéséhez fogott, a Balatonmáriai áfész árusítással egybekötött kiállítást rendezett, s kertészeti bolt nyitását tervezi.

A kibonakozás felé mutat az állam hatékony támogatása, s az is, hogy az országos műszaki fejlesztési bizottság külön munkabizottságot hozott létre, s megbízta egy korszerű kertészeti nagyáruház létesítésére vonatkozó elképzelések kidolgozásával. állami és öft támogatással, előreláthatólag 1975. végére felépül a Hermes áfész-nek a kiskertek anyag-és műszaki ellátását szolgáló telepe, ami enyhíthet a raktárgondokon is. a Hermes egyébként helyi ipari vállalatokkal és szövetkezetekkel tárgyalásokat kezdett különféle szerszámok, eszközök gyártásáról; készül a magyar gyártmányú hordozható motoros permetezőgép prototípusa, s előreláthatólag jövőre forgalomba kerül a hazai gyártású kézi fűnyíró, a „zengő” szó van szovjet gyártmányú magasnyomású permetezőgépek importjáról, szivattyukat, olaj-és szemzőkéseket, az ndk-ból, illetve Jugoszláviából terveznek behozni.

A kiskert-mozgalom hazánkbanma több mint kétmillió családot érint, élelmiszergazdasági, szociológiai, és környezetvédelmi jelentősége indokolja a fokozott törődést./mti/

..

bb.10. tüzoltóközpont az olajmezőn

vid/ká/a/-cz

1973. október 1.

A szegedi szénhidrogén medencében csaknem tízmillió forintot beruházással modern tüzoltólaktanya épült. ezzel mefelelő személyi és gépi apparátus áll készen a többmilliárdos beruházással épülő olajipari objektumok védelmére. az emeletes épületben hét legénységi szoba, irodahelyiség, fűthető gépkocsigarázs, diszpécser-központ kapott helyet. a diszpécser szobából az egész, száz négyzetkilométernyi szénhidrogén medence áttekinthető tüzvédelmi szempontból. elektromos jelzőrendszerébe sokszáz kilométeres kábelhálózatot át érkező az információk az esetleges tüzesetekről./mti/

8.05/a

- 9 -

bb.11. új meder készült a ronyva számára

vid/ká/a/-cz

1973. október 1.

Évről-évre megismétlődő áradásával jelentős károkat okoz sátorajauhely keleti városrészében a ronyva patak. a vízfolyásnak a zemléni hegyközben és a szomszédos cseh-szlovákiában olyan kiterjedt vízgyűjtő területe van, hogy a télvégi hóolvadáskor több méterre emelkedik a nyáron csak 60-70 cm-es vízszint. az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság az áradások megszüntetése érdekében több mint ötven millió forintot költséggel új medret épített. a munkát a ronyva torkolatánál kezdték, s a városon áthaladva készítették el a mintegy hat kilométeres új szakaszt. az árapasztó meder kialakításával megváltozott a bodrogközbeli a városba vezető közúti forgalom rendje is, több hidat építettek.

a csehszlovák határnál elosztó zsilipet létesítenek. ezzel az áradáskor lezuduló víz nagyobb részét az új, kisebb részét pedig a régi mederbe irányítják, meggyorsítva ezzel az ár levonulását. az építők hétfőn kezdtek hozzá a zsilip szereléséhez./mt1/

--

bb.12. focs Jenő befejezte szabadságát

pásztor/se/a/hgy

1973. október 1.

focs Jenő, a minisztertanács elnöke rendez évi szabadságát befejezte./mt1/

--

bb.13. Lottó tárgynyereleménysorsolás

k/sb/a/hgy

1973. október 1.

a 36. hét lottószelvényei között megtartott tárgynyereleménysorsoláson egy-egy zsiguli személyautót nyert a 6 047 666 és 96 771 számú szelvény tulajdonosa. a 80 000 forintos lakberendezési utalványt a 9 981 141, a 7 086 312, a 6 998 561, a 907 987, a 9 254 938, a 2 878 943 és az 1 998 628 számú szelvényekkel nyerték. összesen 7110 nyerelemény talált gazdára./mt1/

9.20/a

Tólc^{oo}

- 10 -

bb.14. elutazott budapestről a belga parlamenti küldöttség

t/pr/fk/a/hgy

1973. október 1

hétfőn reggel elutazott budapestről az a belga parlamenti küldöttség, amely a magyar országgyűlés meghívására egy hetet töltött hazánkban. a parlament két házának tagjaiból álló delegációt hervé brouhon, a belga szocialista párt képviselőházi csoportjának vezetője, az interparlamentáris unió belga-magyar tagozatának elnöke vezette. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren polyák jános, az országgyűlés jegyzője, darvasi istván, a magyar hírlap főszerkesztője, az interparlamentáris unió magyar csoportja magyar-belga tagozatának elnöke, valamint több országgyűlési képviselő búcsúztatta. ott volt andré bayot, a belga királyság budapesti nagykövete is.

hervé brouhon elutazásuk előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- magyarországi látogatásunkat, tárgyalásainkat megilleti az eredményes jelző: eszmecseréink a legösszintébb légkörben zajlottak le, s jóllehet népeink két különböző társadalmi rendszerben élnek, a realitások figyelmebevételével igyekeztünk egymást megérteni. tárgyalásainkban az az őszinte óhaj munkált, hogy erősítsük országaink társadalmi, kulturális, gazdasági és műszaki tudományos kontaktusait, szaporítsuk tapasztalat-cseréinket.

- hangot adtunk véleményünknek: a parlamenteknek nagy szerepe van az európai béke és biztonság megteremtésének segítésében. a parlament belgiumban is, magyarországon is törvényhozó testület, amelynek tagjait a nép választotta, a képviselőknek így a nép akaratának, kívánságainak megfelelően kell tevékenykedniük. a nép belgiumban is, magyarországon is békét akar, békében szeretne élni, dolgozni.

- az interparlamentáris unió kebelén belül alakult kis csoportunk, a belga-magyar tagozat különböző pártok és politikai irányzatok képviselőit tömöríti. ami összekapcsolja őket: igyekeznek minél több információhoz jutni magyarországról, a magyar valóságról, s azon is tevékenykednek, hogy belgiumról is minél több tudnivalót juttassanak el magyar kollégáikhoz. elmondhatom, hogy nagykövetségeink - mindkét részről - ennek a kapcsolatnak az elmélyítésére törekszenek - zárta nyilatkozatát hervé brouhon./mt1/

9.30/a

Tólc^{oo}

- 11 -

bb.15. a hazafias népfrent országos tanácsának küldöttsége

tm/a/hgy

1973. október 1.

amely nagy józsefné alelnök vezetésével részt vett a kubai testvérszervezet, a kubai forradalom védelmére alakult bizottság/cdr/ ünnepségein, vasárnap hazaérkezett Kubából.
/mti/

--

bb.16.dr. szénási géza,

fk/a/hgy

1973. október 1.

a magyar népköztársaság Legfőbb Ügyészének vezetésével vasárnap hazaérkezett az az ügyési delegáció, amely - Lucjan Czubinski Legfőbb Ügyész meghívására - egy hetet töltött Lengyelországban./mti/

--

bb.17. nszk vállalatok műszaki kiállítása

t/sz/gk/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn az elektroimpex Üllői uti bemutatótermében megnyílt az nszk-beli soeckneck and co. kg brémai cég szakkiallítása. a hazai érdeklődők, kereskedelmi szakemberek részére bemutatják a nyugatnémet bosch és blaupunkt vállalatok legújabb termékeit. így többek között új típusú 16 milliméteres vetítógépet, televíziókészülékeket, digitális órát, mono-és sztereorádiókat, táskarádiókat, lemezjátszókat, valamint kazettás magnetofonokat láthatnak majd néhány napig az érdeklődők. a bosch és a blaupunkt az utóbbi években sikeres kiállításokon mutatkozott be a nagyközönségnek a bnv-n. most megnyílt kiállításuk az első önálló szakkiallítás hazánkban./mti/

--

- 12 -

10.00/a

Tótho

bb.18. a szovjet magyar irodalmi vegyesbizottság

mm/a/hgy

1973. október 1.

Ülésére a két ország irodalmának kölcsönös népszerűsítése terén elért eredmények megvitatására dobozy imre, az írószövetség főtitkára vezetésével delegáció utazott moszkvába. a küldöttség tagjai: dr. timár istván, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója, marczali lászló, a kiadói főigazgatóság vezetője, tóth gyula, a művelődésügyi minisztérium irodalmi osztályának vezetője, funk miklós, a művelődésügyi minisztérium irodalmi osztályának helyettes vezetője és földesliván, az írószövetség külügyi előadója./mti/

↳ főigazgatója

bb.19. bezárták a balatoni kempingeket

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

az utószezon is befejeződött a balaton partján. hétfőn bezárták az utolsó kempingeket. a legtovább nyitvatartó 5 táborban az utóbbi tíz napon már csak a faházakban és a moteleekben fogadott vendégeket; a sátrakat, a hűvös éjszakák miatt, mindenütt már korábban felszedték.

az őszi időszakot a legtöbb helyen felhasználják az épületek és közmlvek karbantartására. a déli parton hétfőn hozzáálltak a faházak felújításához.

a balatonszemesi vadvirág nyaralótelepen már a jövő évi szezon készitik elő, s elsőként láttak hozzá az őszi beruházási program megvalósításához. ezen a közkedvelt telepen további 68, egyenként négy személyes lakosztállyal bővítik szálláshelyeit a síótour. a balatonszemesi nyaralótelepen egyidejűleg bővítik a csatornarendszert és újabb partvédelemet építenek az erózió megakadályozására./mti/

--

10.20/a

- 13 -

Tótho

bb.20. ötvenezer brigádtag eszmecsereje - megkezdődtek a szocialista brigádok tanácskozásai Komárom megyében

vid/kz-/a/hgy

1973. október 1.

a komáromi kőolajipari vállalatnál és az oroszlanyi hőerőműnél a napokban tanácskozást rendeztek a szocialista brigádok részvételével. ezzel megkezdődött a megyében a mozgalom, a brigádok korábbi javaslatainak bevezetését értékelő ankétok sorozata. az mszmp politikai bizottsága ugyanis - a szot elnökségének előterjesztése alapján - nemrégiben értékelte a szocialista brigádvezetők negyedik országos tanácskozásán elhangzott javaslatok sorját. a pb jóváhagyta az eddig tett intézkedéseket és javasolta, hogy az év végéig az ország valamennyi vállalatánál rendezzék meg a szocialista brigádok hasonló jellegű, szándéku tanácskozásait.

az ország egyik jelentős ipari megyéjében, Komáromban, a következő hetekben 3640 brigád csaknem ötvenezer tagjával vitatják meg a mozgalom gondjait, aktuális kérdéseit. első ízben vesznek részt a tanácskozásokon a megyében ugynevezett komplex brigádok. az ilyen csoportokban több szakma képviselője tömörült, sőt szellemi munkások is társultak a fizikai dolgozókból álló kollektívákhoz. együttesen dolgoznak egy-egy termelési folyamat korszerűsítésén, illetve új technológiák bevezetésén kísérleteznek.

a szakszervezetek megyei tanácsának javaslatára a brigádok fórumain nemcsak az 1973 évi eredményeket ismertetik, hanem a jövő évi terv különböző variánsairól, elképzeléseiről is tájékoztatják az igazgatók a szocialista kollektívákat. ezzel az előzetes eszmecserevel azt a régen sürgetett célt kívánják elérni, hogy ne olyan dolgokról tanácskozzanak a brigádokkal, amelyeket a vállalatok vezetői már eldöntöttek. megvitatják a szocialista brigádok anyagi és erkölcsi elismerésének legjobban bevált módszereit is.

az üzemi fórumokon elhangzó javaslatokat az szmt értéke-
li és hasznosítja a szocialista brigádmozgalomban./mti/

--

10.35/a

- 14 -

bb.21., hivatása rendőr,, - kiállítás székesfehérváron

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

a fegyveres erők napja alkalmából nyílt meg hétfőn a szakszervezetek fejér megyei tanácsának székházában a,,hivatása rendőr,, című kiállítás. a tárlat a rendőrség munkáját, a mindennapi életben betöltött szerepét, valamint az állampolgároknak a közrend, a társadalmi tulajdon védelmében nyújtott segítségét mutatja be. a dokumentum kiállítást október 15-ig tekinthetik meg székesfehérváron az érdeklődők.
/mti/

--

bb.22. új iskola tégláson

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn új iskolában kezdtek meg a tenitást a hajdubiható megyei téglás községben. a tizenegy millió forintos költséggel kialakított korszerű új oktatási intézményben nyolc tanterem két műhelyterem, napközis konyha, ebédlő és több szertár van. az építéshez a község lakossága fél-millió forint értékű társadalmi munkával, a hajdusági iparművek pedig két műhely-terem felszerelésével és két-százezer forinttal járult hozzá./mti/

--

bb.24. pesti erdő,

1/ol/gk/a/hgy

1973. október 1.

közműipari miniszterhelyettes vezetésével szakértői delegáció utazott jugoszláviába, hogy tanulmányozza a két ország bór és cipőiparának együttműködési lehetőségeit. a küldöttség többek között több jugoszláv bór-és cipőipari üzemet.
/mti/

--

10.40/a

- 15 -

bb.23. kísérlet ^{három} megyében - a volán szállítja a műtrágyát
vid/kz/a/hgy 1973. október 1.

a volán tröszt és az agrotröszt megállapodása értelmében hétfőtől kísérletképpen három megyében - somogyban, vasban, és veszprémben - a volán vállalatok bonyolítják le a műtrágyaszállítást. az eddigi gyakorlat szerint a vonattal érkezett műtrágyát a címzett mezőgazdasági üzemeknek kellett a vagonokból kirakni és a felhasználás helyére fuvarozni. az említett három megyében ezután a máv csak azokra az állomásokra viszi a műtrágyát, ahol volán szolgálati hely működik, s onnan a volán gondoskodik a kirakásról és a telephelyre fuvarozásról.

v vas megyében a 80 termelészövetkezet közül 37 veszi igénybe egyelőre az újfajta szolgáltatást. eddig 25 vasutállomásról kellett hazaszállítani a műtrágyát. ezután hét állomásra futnak be a szállítmányok s a volán helybeviszi. a 37 tznak az év végéig huszezer tonna műtrágya érkezik ömlesztett és zsákos formában. az előbbit billenős járművekkel, az utóbbit teherautókkal fuvarozzák a gazdaságoknak.

az új szolgáltatás előnye a termelészövetkezeteknek: járműveiket nem kell műtrágyaszállításra használni, s mivel a volán vasárnap is rakodik, kocsiallaspénz fizetéstől is mentesülnek. a költségek sem magasak.

a három megyében szerzett tapasztalatok alapján ezen új volán szolgáltatás országos bevezetését tervezik./mti/

bb.25. magyar-ndk könnyűipari tárgyalások

1/ol/gk/a/hgy

1973. október 1.

keserü jánosné, könnyűipari miniszter meghívására budapestre érkezett dr. karl bettin, a német demokratikus köztársaság könnyűipari minisztere. a két miniszter hétfőn megkezdte tárgyalásait a könnyűipari minisztériumban az együttműködés eddigi alakulásáról és továbbfejlesztésének lehetőségeiről. dr. karl bettin rövid magyarországi tartózkodása során főlkere néhány textil-és kötszövőipari vállalatot is./mti/

10.50/a

- 16 -

bb.26. reneszánsz műemlék maradványok kerültek elő somogyban

vid/p kz hgy

1973. október 1.

a somogy megyei ötvöskőnyi községben a már 1966-ban megindult ásatások eredményeként reneszánsz műemlék került felszínre. a régészeknek sikerült egy teljes reneszánsz várkastély alaprajzának a meghatározása. a 15. század második felében épült kastélyt a 16. század első felében - a török ellen folytatott végvári küzdelmek idején - átépítették, illetve megerősítették. tulajdonosai a báthoriak voltak. egyedülállóan számító értékes reneszánsz kőedények és egyéb használati tárgyak is előkerültek. különösen értékesek közülük a mintegy 80-90 kályhacserép - szemből álló 16. századi kályha maradványai. a régészek szerint ebből a korból az egyetlen népies jellegű kályha dunántulon, de talán magyarországon is ./mti/

--

bb.27. napirenden a városrekonstrukció - ülést tartott a savaria nyári egyetem tanácsa

vid/p kz hgy

1973. október 1.

a városrekonstrukció lesz a fő témája az 1974. évi savaria urbanisztikai nyári egyetemnek - közölték a nyári egyetem tanácsának hétfőn szombathelyen megtartott ülésén. az idén először foglalkozott a városiasodással a szabadegyetem, mégpedig a rendező város „nagyságrendjének”, megfelelően a középvárosok problémáival. a jövő évben is e kategóriában maradvan, a felújítások, a régi és a modern harmóniájának, a beilleszkedésnek a gondjai kerülnek napirendre. a 2000 éves szombathely - ahol az antik emlékekkel, a középkori és a polgári építészettel összhangban végzik a jelenkor modern építkezéseit - alkalmas a téma gyakorlati tanulmányozására. szombathelyen kívül veszprém, salgótarján és kecskemét városrekonstrukciós kérdéseiről is hangzik el előadás. ezenkívül szombathely térkép és tervanyagaiból nagyszabású bemutatót rendeznek. több tanulmányi kirándulásra is sor kerül.

házánk 82 városán kívül közép-európa-főként közvetlen szomszédaink városainak képviselőit is várják a jövő nyári kurzusra. a szervezés megkezdődött a magyar urbanisztikai társaság közreműködésével./mti/

--

11.05/p

-17-

bb.28. ingyenes építésügyi tájékoztatási szolgálat győrtt

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

az építésügyi tájékoztatási központ győri információs irodájában hétfőtől ingyenes építésügyi tájékoztató szolgálat kezdte meg működését. magánépítetők és lakás-építő szövetkezetek tagjai vehetik igénybe. az újszerű szolgáltatás a tervezéstől a kivitelezésig, a hitelkérelemtől az anyagbeszerzésig, segítséget nyújt az építkezők számára, sőt felkérésre jogi, érdekvédelmi feladatokat is vállal./mti/

--

bb.29. új általános iskola hernádnémetiben

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn kezdték meg a tanítást hernádnémeti nagyközség új általános iskolájában. a két emeletes új oktatási intézményben - amely körzeti iskolaként működik - a nyolc tantermen kívül természettudományi előadókat, szertárakat, az ut-török részére pedig foglalkoztató helyiségeket is kialakítottak. az iskola aula-rendszerű, középen lévő és rendezvények tartására is alkalmas, diszudvar, körül helyezkednek el a tantermek valamint a kémiai, biológiai és más előadók.

a nyolcmillió forintos beruházással készült új létesítmény lehetővé tette a régi iskolaépület felszabadítását. ebben a bejáró tanulók részére kollégiumot rendeznek majd be.

a hernádnémeti általános iskola az ötödik olyan új oktatási intézmény borsodban, amelyben az idei tanévben kezdődött a tanítás./mti/

--

bb.30. lépcsőzetes munkakezdés miskolcon

vid/kza/hgy

1973. október 1.

a hivatalok és iskolák, valamint az üzemek egy részének azonos munkakezdése, illetve befejezése miatt különösen a reggeli és a koradélutáni órákban túlszűfoltan közlekedtek miskolcon az autóbuszok és villamosok./folyt.köv./
12.05/a

- 18 -

181315

bb.30./ lépcsőzetes....folyt./-a

súlyosbította a helyzetet a vidékről bejáró dolgozók nagy száma. az utóbbiak már a tiszai-pályaudvaron megtöltötték a járműveket, s így a városi utasok a közbeeső megállóknál nem tudtak felszállni.

a városi tanács - a közlekedési vállalattal közösen - több mint tíz vállalat és üzem mellett, az iskolákkal is szerződést kötött a lépcsőzetes munkakezdésre. az iskolák már szeptembertől ennek megfelelően kezdték a tanítást, az üzemekben pedig hétfőn volt a „premier”.

a tapasztalatok alapján jövőre további munkahelyekre terjesztik ki a rendszert./mti/

--

bb.31. tizszeresére növekszik a termelés - elkészült az alsótelekesi dolomit törő és osztályozómű

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

rudabányai vasércművek alsótelekesi dolomitbányájának új törő és osztályozó művében hétfőn megkezdtek a termelési próbákat. a mintegy tízmillió forintos beruházással épült üzemben a jelenlegi termelés tizszeresét, évi háromszázezer tonna dolomitot dolgoznak majd fel, a rendelők által kért szemmagyságban. a külszíni bánya eddig feltárt vagyonát nyolcmillió tonnára becsülik és csak ennek a kifejtése több évtizedre biztosít munkát a község dolgozóinak. a közvetlen földfelszín alatt húzódó dolomit harminc százalék kalcium és husz százalék magnézium oxidot tartalmaz. így ez az ásványanyag nemcsak a kohászatban, hanem a nitrogén műtrágyagyártásban is gazdaságosan hasznosítható. a felhasználó üzemek nagy része borsodban helyezkedik el, s ez kedvezően befolyásolja a szállítási költségeket. a nagyteljesítményű törő és osztályozóműt a jászberényi aprítógyár szerelői és a bányai-üzem építőbrigádjai a határidő előtt adták át és abban a negyedik negyedévben már mintegy husz-harminc ezer tonna dolomitot dolgoznak fel. az osztályozott terméket a törőműből - a rudabányai vasúti rakodóig közúton szállítják. ennek meggyorsítására a bánya tíz zil típusú tehergépkocsit vásárolt. ezeket ugyancsak hétfőn helyezték üzembe. az új törőműből egyelőre az őzdi kohászati üzemekbe és a tiszai vegyi-kombináta szállítanak nagyobb mennyiségben./mti/

--
- 19 -

12.10/a

181520

bb.32. az első végleges épületek - már csaknem hatszázan dolgoznak a kazincbarcikai pvc-gyár építésénél

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

kazincbarcikán, a borsodi vegyikombinát területén mintegy tízmilliárd forinttal épül fel hazánk legnagyobb pvc-gyára. az etilén-bázisú üzemben évente százötvenezer tonna pvc-port és más hasznos melléktermékeket állítanak elő. az új létesítmény beruházásának előkészítésén jelenleg már hatszázan dolgoznak. gyorsul az építkezés üteme is. hétfőn megkezdtek az első végleges épületek - a nyolcszáz személyes öltöző és fürdő, valamint az üzemi étterem kialakítását. az építkezés negyven hektáros területe alatt húzódó régi bánya folyosókból már eddig csaknem háromezer métert feltártak. ezek egy részét betonnal tömítik. az észak-magyarországi állami építőipari vállalat hozzáfogott az új gyár utjának alapozásához.

a pvc 111. gyár egyes segédüzemeit a sajtó partján helyezik el. árvédelműkre az év végéig a sajtó bal partján, mintegy százezer köbméter föld felhasználásával, 2,5 kilométer hosszúságban megerősítik agátakat, jövőre pedig szabályozzák a folyót. mucsony térségében két éles kanyar megszüntetésével kiegyenesítik a medret és ezzel biztosítják az árvizek gyors levonulását. a sajtó-völgy új mlányaggyárába - ahová leninvárosból csővezetéken érkezik majd az etilén - 1977 végén kezdik meg a termelési próbákat. /mti/

..-

bb.33. szovjet rádió, tv és magnókészülékek kiállítása

t/sz/fm/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn megnyílt a szovjet maspriborintorg külkereskedelmi egyesülés rádiótechnikai szakkiállítása a budapest vi. kerület, népköztársaság utja 102. szám alatt.

d.j. levcsenko, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének vezetője sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a magyar külkereskedelemnek már szinte hagyományos partnere a szovjet maspriborintorg.
/folyt.köv./
12.30/a

- 20 -

T 13²⁰

bb.33./ szovjet.....folyt./-a

hazánk eddig elsősorban ellenőrző-mérő műszereket, szabályozó műszereket, többféle optikai készüléket, geodéziai műszereket és hidrometeorológiai készülékeket vásárolt. ettől a külkereskedelmi egyesülettől ezeken kívül televízió készülékeket, rádiókat és más rádiótechnikai termékeket szállítanak magyarországra; 1972-ben például csaknem 300 000 rádiótechnikai berendezést importáltunk csaknem 11 millió rubel értékben.

a mostani kiállításon több mint 40 fajta korszerű televíziót, rádiót, zenegépet, magnetofont és lemezjátszót mutat be a vállalat az érdeklődőknek. többségük újdonság. a fekete-fehér képernyős tv-k mellett láthatók az utóbbi években oly népszerűvé vált színes adás vételére is alkalmas automatikus típusok is. a 70-es évek slágere a hordozható minivizor. a kiállított több fajta mini tv hálózatról és akkumulátorról egyaránt működik. a szovjet rádiótechnikai ipar kiváló termékei teljesen tranzisztorizált zenegép is látható a bemutatón. hazánkban először mutatják be a szovjet gyártmányú magnetofonokat, amelyeket a szovjet külkereskedelmi vállalat a jövőben magyarországra is exportálni kíván. a kiállítás október 12-ig tart nyitva. /mti/

..-

bb.34. közlekedési balesetek

gk/a/hgy

1973. október 1.

a hét végén az országban 117 közúti baleset volt: 12-en meghaltak, két életveszélyes, 50 súlyos és 53 könnyű sérülés történt.

bács-kiskun megyében solt határában roberto carlesso 31 éves gépkocsiveető, olasz állampolgár a pótkocsis tehergépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és nekiközött az ut szélén álló kivilágított személygépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője, baranyi imre 25 éves gépkocsiveető, komlói lakos és utasai közül baranyi imréné 22 éves pénztáros, valamint a 2 éves veres gyula komlói lakosok a helyszínen meghaltak. őrizetbe vétel mellett indult eljárás a tehergépkocsi vezetője ellen.
/folyt.köv./
12.45/a

- 21 -

1345g

bb.34./ közlekedési.....1.folyt./-a

pest megyében táborfalva határában papp lajos 49 éves gépkocsivezető, jugoszláv állampolgár, bécsi lakos személygépkocsijával halálra gázolta az uttesten fekvő juhász lajos 28 éves segédmunkás, lajosmizsei lakost. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

pest megyében halásztelken mpyiakhe mnyamezel 35 éves egyetemi hallgató kasseli/nszk/ lakos személygépkocsiját figyelmen kívül vezette és elütötte a felügyelet nélkül kerékpározó kiss józsef 6 éves tanulót, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

pécs és mohács között laki béla 23 éves telefonszerelő, pécsi lakos személygépkocsiját figyelmen kívül vezette és utmenti árokba borult. a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítása közben meghalt. utasa könnyebben sérült meg.

borsod megyében bódvaszilás határában bukoviszki andrás 29 éves brigádvezető, sajkóközi lakos személygépkocsival a nedves uton megcsúszott és az árokba borult. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt.

eger belterületén pataki mihály 24 éves gépkocsivezető, balatoni lakos motorkerékpárjával gyorsajtás és figyelmen kívül vezetés közben elütötte tomcsányi miklós 71 éves nyugdíjas, helyi lakos gyalogost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpáros ellen eljárás indult.

komárom megyében nagyigmánd belterületén egy ismeretlen személygépkocsivezető elütötte horváth károly 62 éves nyugdíjas, helyi lakos gyalogost, majd segítségnyújtás nélkül elhajtott. a nyugdíjas a helyszínen meghalt. a nyomozás során megállapították, hogy a balesetet csikós zoltán 19 éves izvezetékszerelő, kocsilakos okozta gépkocsijával. őrizetbe vétel mellett indult eljárás ellene.

/folyt.köv./
13.00/a

- 22 -

bb.34./ közlekedési.....2.folyt.-/a

fejér megyében sárkeszi határában scheffer gábor 19 éves lakator, sárszentmihályi lakos személygépkocsival figyelmen kívül vezetés közben elütötte hardi józsef 36 éves segédmunkás, helyi lakos gyalogost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a személygépkocsivezetője ellen.

a xii. kerület, istenhegyi ut és szendi utca kereszteződésében kanyó sándor 37 éves csillagász, budapesti lakos személygépkocsiját a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette, és összeütközött egy személygépkocsival, minek következtében felborult. kanyó sándort a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

incze pál 73 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával a xii. kerület, németvölgyi és stromfeld aurél utca kereszteződésében nem adott áthaladási elsőbbséget és egy személygépkocsinak ütközött. a baleset következtében incze pálné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. kórházba szállították.

a vi. kerület, lenin körút 65.szám előtt ficsor sándor 32 éves lakatos, orgoványi lakos személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget sallaikné 73 éves nyugdíjas budapesti lakos gyalogosnak és elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

szabálytalanul halad át az uttesten a xiii. kerület árpád-hídon - margitszigeti lejárónál - kristóf ferencné 70 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

kónya imre 46 éves villamosvezető, budapesti lakos a xiii. kerület, balzac utca 9.szám előtti villamosmegállóban az általa vezetett 3-as villamost korán indította és laczi imréné 73 éves nyugdíjas, budapesti lakos a villamosról leesett. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

x x x

veszprém megyében városlődön a bakonyalja tsz istállójában egy növendék bika elszabadult és megtámadta jáger flórián 80 éves istállóőr, városlődi lakost. az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

/mti/

13.10/a Tóth

- 23 -

bb.37. időjárásjelentés

p hgy

1973. október 1.

a meteorológiai intézet jelenti október 1-én 12 órakor

keleten néhány órás napsütés

nyugat-európában, valamint az alpok vidékén és a kárpát-medence nyugati felén a magasban örvénylő hideg levegő hatására erősen felhős, hűvös az idő, szórványosan esik az eső. a földközi-tenger nyugati medencéjében és a szovjetunió európai területének északi részén mérsékeltvízi ciklonok okoznak változékony, többfelé csapadékos időjárást. szárazabb, melegebb az idő a kárpát-medence keleti részén, a balkán-félszigeten és kelet-európában.

hazánkban vasárnap a nagykanizsa, síófok, esztergom vonaltól nyugatra borult, máshol változóan felhős idő volt. az utóbbi területeken általában 3-9 órát sütött a nap. elsősorban a nyugati és az északi megyékben volt szórványosan eső. a lehullott csapadék mennyisége seholsem haladta meg a 3 mm-t. a hőmérséklet napközben a borult nyugati, északnyugati ország részben csak 11-16, máshol 17-23 fokig emelkedett. hétfő hajnalra 7-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati megyékben továbbra is erősen felhős, vagy borult volt az ég, az ország többi részében változóan felhős idő volt. esőt 11 óráig sehonnan sem jelentettek. ebben az időpontban a hőmérséklet nyugaton csak 11-15, máshol 16-21 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 14,9 fok volt, a százéves átlagnál 0,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén emelkedik.

a duna vízállása budapestnél 220 cm.

várható időjárás kedd estig :

nyugaton erősen, máshol változóan felhős idő, inkább csak nyugaton szórványosan kisebb eső. mérsékelt, időnként megélenkülő északi, északkeleti szél. a hajnali és a reggeli órákban párásozás, néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: nyugaton 13-16, máshol 17-22 fok között.

/folyt köv ./
13.20/p

Tólkár

-24-

bb.37. időjárás ...folyt /p

távolabbi kilátások péntek reggelig :

főként a délnyugati megyékben időnként megnövekvő felhőzet, megismétlődő eső. többfelé hajnali ködképződés. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-12 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 16-22 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm / csapadék az ország területének 40 százalékán várható. /mti/

--

bb.35. áruház összefogással

vid/p kz hgy

1973. október 1.

a békés megyei gádos községben hétfőn átadták rendeltetésnek az alföld egyik legkorszerűbb szövetkezeti áruházát. a 2,8 millió forintos költséggel épült áruházat összefogással hozták létre. beruházási költségéhez a községi tanács és a helyi petőfi tsz is hozzájárult. /mti/

--

bb.36. 1,3 millió dollár ^{es} seprőcirokszakáll export békés megyéből

vid/p kz hgy

1973. október 1.

az ország seprőcirokszakáll termésének több mint a 90 százalékát békés megye 32 társulásba tömörült közös gazdasága produkálja. a cirokföldeken megkezdődött a betakarítás. 24 nagyteljesítményű gép a múlt évinél mennyiségre és minőségre egyaránt jobb termést vág. seprőcirokszakállból az idén kanadába, olaszországba, franciaországba és más államba szállításnak együttesen több mint 400 vagonnal, s ez mintegy 1,3 millió dollár bevételt jelent. /mti/

--

13.30/p

25-

Tólkár

bb.38. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke október 1-én
13 óráig:

se/p hgy

1973. október 1.

1. szocialista folyóiratok főszerkesztőinek találkozója
2. tárlatvezetések
3. kártalanítani kell a romlott tojásért
4. öregek hete
5. a volkstheater vendégszereplése
6. gombagyár
7. pótbefiratkozás
8. wild frigyos nyilatkozata
9. kiskertek szerszám-ellátása
10. tűzoltóközpont
11. új meder a ronyvának
12. focik befejezte szabadságát
13. lottó tárgynyerevényei
14. elutazott a belga küldöttség
15. a hmf küldöttsége hazaérkezett kubából
16. hazaérkezett Lengyelországból szénási
17. műszaki kiállítás
18. dobozy a szu-ba utazott
19. bezárták a balatoni kempingeket
20. szocialista brigádok tanácskozásai
21. kiállítás szfvárott
22. új iskola tégláson
23. a volán szállítja a műtrágyát
24. pesti ernő vezetésével delegáció utazott jugoszláviába
25. magyar-ndk könnyűipari tárgyalások
26. reneszánsz emlékek maradványok
27. a savaria nyári egyetem tanácsának ülése
28. építésügyi tájékoztatási szolgálat győrtött
29. új iskola hernádnémetiben
30. lépcsőzetes munkakezdés miskolcon
31. elkészült az alsótelekesi dolomit törő
32. pvc gyár
33. szovjet rádió-tv kiállítás
34. közlekedési balesetek
35. áruház
36. seprőcirokszakáll
37. időjárásjelentés
38. hírjegyzék./mti/

-. -

-26-

13.35/p

14²⁵g

bb.39. megkezdődött az okv idei első népgazdaságirányítási
tanfolyama

t/okl/fk a/hgy

1973. október 1.

Karakas László munkaügyi miniszter nyitotta meg hétfőn a dobogókői nitród szállóban az országos vezetőképző központ idei, első népgazdaság-irányítási tanfolyamát, amelyen különböző minisztériumok, országos főhatóságok 34 főosztály-vezetője és más felsőszintű vezetője vesz részt. az előző három hasonló tanfolyam résztvevőivel együtt most már 120-ra növekszik ebbe a magasszintű továbbképzésbe bevont vezetők száma.

a miniszter ünnepi megnyitójában hangsúlyozta, hogy a munkaügyi minisztérium nagy figyelemmel kíséri a népgazdaság-irányítási tanfolyamokat, mint az ágazati vezetés fejlesztésének fontos eszközeit. felhívta a hallgatók figyelmét: a tanfolyamot használják fel a tapasztalatok cseréjére is és a szocialista vezetés elméletének, gyakorlatának itt elsajátított módszereit egymás között minél alaposabban elemézve, fordítsák iparágaik javára./mti/

-. -

bb. 40 ifjúsági ujitási hónap a videotonban

vid/kz-/a/hgy

1973. október 1.

ifjúsági ujitási hónap kezdődött hétfőn a székesfehérvári videotonban. a több mint tízezer dolgozót foglalkoztató híradástechnikai nagyüzemben a harminc éven aluli fiataloktól a normaidő megtakarítására, a nehéz fizikai munka megkönnyítésére és a minőségjavításra várnak ujitási javaslatokat. a cél érdekében külön feladatterveket dolgoztak ki. az októberben beadott ujitási javaslatokra kiemelt díjat fizetnek, a normaidő megtakarításánál jelentkező hasznos eredmény tizenöt százalékát az ujitók jutalmazására fordítják majd./mti/

-. -

13.30/a

10/14³⁰

- 27 -

bb.41. „európa öröme”, - tatabányai együttes képviseli a magyar gyermektáncosokat a belgrádi fesztiválon

vid/kz/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn belgrádba utazott a tatabánya-ujvárosi 11-es számú általános iskola 35 tagú gyermek táncsoportja. Ők képviselik a jugoszláv fővárosban megrendezésre kerülő, „európa öröme”, elnevezésű nemzetközi gyermektánc-fesztiválon hazákat. a tárlalkozón 18 európai ország egy-egy tánckara vesz részt. a tatabányai iskolások hat számból álló, harmincperces műsorban mutatnak be magyar népi táncokat. az október 7-ig tartó seregszemléről izelítőt ad az eurovizió is. /mti/

bb.42. megkezdődött a nemzetközi diplomatikai kongresszus

t/mir/fk/a/zs

1973. október 1.

hétfőn a magyar tudományos akadémia dísztermében dr. köpeczi béla, az akadémia főtitkára nyitotta meg a IV. nemzetközi diplomatikai kongresszust. a hatnapos rendezvényen a közepkori oklevelek tanulmányozásával foglalkozó tudományág 120 külföldi és félszáz hazai tudósa 55 előadás keretében ismerkedik európa középkori múltjának legújabb kutatási eredményeivel.

a kongresszus előadásainak központi témája a mai kormányok őseinek tekinthető középkori kancelláriák kialakulásának tanulmányozása. egyebek között erre utal az osztrák és német államfők kancellári elnevezése is. évszázadokkal ezelőtt ezek az első államhivatalok fontos szerepet tölthettek be az országok történelmi, gazdasági és politikai felemelkedésében, s ezek voltak az anyanyelvek megteremtésének első, műhelyei is. e kancelláriák megalapítása révén fejlődött ki az adatokat rendszerező történetírás.

megnyitó beszédében a főtitkár utalt arra is, hogy az első magyarországi kancellári hivatal megszervezése éppen 800 évvel ezelőtt megkoronázott III. béla nevéhez fűződik. ez számunkra nemcsak az állami adminisztráció megszervezését szolgálta, hanem nemzeti kulturánk kibontakozásának kezdetét is jelentette, amit a kongresszus magyarországi megrendezése alkalmából szimbólumak is tekinthetünk: a rendezvény záróülésének színhelyéül a szervezők ezért választották III. béla király egykori, esztergomi palotáját. /mti/

13.40/a

- 28 -

bb.43. átadta megbízólevelét a vietnami demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövete

t/bc/gk/zs/a/hgy

1973. október 1.

Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta Nguyen Manh Cam rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a vietnami demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevelét átadásánál jelen volt Cséteri Lajos, az elnöki tanács titkára, Marjai József külügyminiszter-helyettes, Nagy Lajos, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője és Pesti Endre vezérőrnagy.

Nguyen Manh Cam nagykövet, a vietnami vezetők üdvözlétének és jókívánságainak tolmácsolása után beszédében a következőket mondotta:

- nagy megtisztelés számomra átnyújtani elnök elvtársnak megbízólevelemet, amellyel a vietnami demokratikus köztársaság elnöke a vietnami demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként a magyar népköztársaságba akkreditált.

- az elmúlt csaknem 30 év alatt a magyar nép, a magyar szocialista munkásgárda vezetésével, szakadatlanul erősítette a szocialista rendszert, minden területen alapvető változásokat valósított meg, hogy lehetővé tegye Magyarország gyors és határozott előrehaladását a szocializmus építésének útján.

- a vietnami demokratikus köztársaság népe és kormánya, valamint a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya szigorúan betartja és korrekten végrehajtja a párizsi megállapodást. ezzel szemben az egyesült államok és a saigoni báb-adminisztráció - folytatva rossz szándékú, áruló manővereit - súlyosan és rendszeresen megsérti a párizsi megállapodást és az 1973. június 13-i közleményt,

- a vietnami nép harca a párizsi megállapodás szigorú végrehajtásáért hosszúnak és bonyolultnak ígérkezik, de minden bizonnyal győzedelmes lesz, mert ez a vietnami nép megingathatatlan akarata és ez a harc egybeesik századunk vieszafordíthatatlan fejlődési irányzatával.

/folyt.köv./
13.50/a

- 29 -

bb.43./átadta.....folyt./-a

- a vietnami nép az amerikai agresszió ellen, a haza üdvéért vívott harcában és a szocializmus építésében mindig élvezte a magyar párt és kormány, a testvéri magyar nép őszinte támogatását, a proletár internacionalizmus nemes szellemében nyújtott segítségét.

- a magyar párt és kormány, a magyar nép ettől a szellemtől áthatva ismételten megerősítette támogatását a vietnamról szóló párizsi megállapodás aláírása után a vietnami nép forradalmi harcának új szakaszában. a magyar párt és kormány, a magyar nép határozottan támogatja a vietnami népek a párizsi megállapodás végrehajtásáért, délen a függetlenség és a demokrácia teljes megvalósításáért, a haza békés újraegyesítéséért folytatott harcát. továbbra is támogatja a vietnami népet a háború maradványainak felszámolásában és a vietnami demokratikus köztársaság szocialista építésében. magyarország a nemzetközi ellenőrző bizottság tagjaként a párizsi megállapodás előírásainak maradéktalan végrehajtásán munkálkodik.

- ebből az alkalomból szeretném kifejezni a vietnami nép, a vietnami dolgozók pártja, a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése és kormánya őszinte elismerését ezért a támogatásért és értékes segítségért.

- biztosítom önt, hogy megbízatásom során - amelynek megtisztelő voltát és felelősségét teljes mértékben átérzem - legjobb tudásom szerint a népeink közötti harci szolidaritás és testvéri barátság elmélyítésén fogok munkálkodni a magyar népköztársaságban. biztos vagyok abban, hogy ebben élvezni fogom elnöki elvtársnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és kormányának támogatását.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

/folyt.köv./

13.55/a

Tó1450

- 30 -

bb.43. átadta megbízólevélét2.folyt /p

- nagykövet elvtárs olyan időszakban kezdi meg felelősségteljes munkáját hazánkban, amikor a szocialista országok és az egész világ haladó erői támogatását élvező hős vietnami nép az antiimperialista honvédő háborúban aratott történelmi jelentőségű győzelme eredményeként a béke megszilárdításán munkálkodik. a háború megpróbáltatásai különösen megedzették a vietnami és a magyar nép barátságát és internacionalista együttműködését. népünk a háború folyamán mélységesen átérzte a vietnami nép szenvedéseit, s most őszintén kívánja, hogy a vietnami demokratikus köztársaság fejlődése békés és zavartalan legyen.

- még elevenen emlékeztünkben élnek azok a forró, baráti találkozók, termékeny eszmecserék, amelyekre a vietnami demokratikus köztársaság pham van dong elvtárs vezette párt - és kormányküldöttségének hazánkban tett hivatalos, baráti látogatása adott alkalmat. a hős vietnami nép képviselőinek magyarországi látogatása tovább mélyítette népeink testvéri szolidaritását, országaink együttműködését. nagyra értékeljük és teljes támogatásunkról biztosítjuk következetes erőfeszítéseiket, az egész vietnami nép harcát a béke megszilárdításáért; északon a szocializmus építéséért, délen a függetlenség és a demokrácia megvalósításáért, amely a ország békés újraegyesítésére összpontosul. egyetértünk nagykövet elvtárral abban, hogy ez jelentős hozzájárulás a béke megerősítéséhez, tartóssá tételéhez egész indokjában, délkelet-ázsiaiában és kedvezően befolyásolja a nemzetközi enyhülés és együttműködés, a haladás és a világ-béke érdekében a szocialista országok és a világ haladó erői közös küzdelmét.

- engedje meg, nagykövet elvtárs, hogy ezen ünnepélyes alkalomból ismételten megerősítsem: a vietnami demokratikus köztársaság pártja, kormánya és népe a jövőben is bizton számíthat pártunk, kormányunk és dolgozó népünk internacionalista szolidaritására és cselekvő támogatására abban a tevékenységben, amely a párizsi megállapodásban, a párizsi nemzetközi vietnam-konferencia okmányaiában és a június 13-1 közös közleményben foglalt maradéktalan végrehajtására irányul. a magyar népköztársaság vállalja kötelezettségeivel összhangban, a párizsi megállapodások előírásaihoz ragaszkodva végzi tevékenységét a vietnami nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottságban.

/folyt .köv ./
14.00/p

Tó1450

-31-

bb.43. átadta megbízólevélét.....3.folyt /p

-szívből viszonzom azokat a szívélyes és forró jókívánságokat, amelyeket ton duc than elvtárs, a vietnami demokratikus köztársaság elnöke, a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése és kormánya, továbbá a vietnami nép nevében nagykövet elvtárs tolmácsolt. jóleső érzéssel hallgattam nagykövet elvtársnak dolgozó népünk szocialista építőmunkájáról és országaink szilárd alapokon nyugvó együttműködéséről mondott elismerő szavait.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta Losonczy pálnak a kíséretében megjelent nguyen van Linh kereskedelmi tanácsost, nguyen duy sanh katonai attasét, dang tran ngoan első titkárt, nguyen khac duy másodtitkárt, nguyen thai harmadtitkárt, dang van can kereskedelmi attasét és nguyen huynh sajtóattasét. az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

--

bb.46. általában 20 százalékkal csökkentették a bolgár cigaretták árát október 1-től

1 sb/fk/p hgy

1973. október 1.

a délker élelmiszerkereskedelmi vállalatától kapott tájékoztatás szerint október 1-től általában 20 százalékkal olcsóbban juthatnak a dohányosok a bolgár cigarettákhoz. egyebek között a plovdiv cigarettát csomagonként 5 -, helyett 3.80 forintért árusítják, s így ez lett a legolcsóbb filteres cigaretta. a bolgár minőségi cigaretták sorában a bt, a kom és a luna márkákat 12.50 helyett 10.- a stewardess-t 12.- helyett ugyancsak 10.- forintért hozzák forgalomba. az árleszállítás végleges: a vállalat megfelelő készletekkel rendelkezik, hogy keresletet kielégíthesse./mti/

--
várhatóan nagyobb

14.05/p

Tó1450

-32-

bb.44. egy hét múlva kezdődik a vii. magyar játékfilmszemle

vid/p kz hgy

1973. október 1.

a pécsi utcákon hétfőn megjelentek a vii. magyar játékfilmszemle programját ismertető plakátok. háromezer példányban adják hírül az országos rangú kulturális rendezvény október 8-a és 13-a között zajló eseményeit. sorra kikerülnek a hatalmas transzparenszek, szemle-zászlók, díszes kivitelű képes tablók. a mecsekajjai város külsőségeivel is méltó képpen készül a magyar játékfilmek ideai seregszemléjére. elővételben már vásárolhatók a jegyek a versenyfilmek bemutatására, a kísérelő magyar és külföldi filmek előadásaira. pécssett huszezer, a megye hat más helyiségében -szentlőrincen, mohácson, komlón, szigetváron, siklóson és sellyén -csaknem négyezer érdeklődő tekinteti meg a szemle keretében tartott előadásokat.

pécssett, az utolsó simításokat végzik a város központjában kialakított új, nyolcvan személyes klubmozin. a szemle alkalmából avatják majd fel. fábrí zoltán kossuth-díjas rendező életművének visszatekintő filmsorozatát láthatja itt először a közönség. a jövőben pedig kizárólag művész-, dokumentum és egyéb, szűkebb rétegeket érdeklő filmeket mutatnak be a klub-moziban.

szervezik a közönség és művész találkozót. összesen nyolc ilyen rendezvény lesz, többek között a bányász lakótelepek művelődési házaiban, a pécsi orvostudományi egyetemen, a műszaki főiskolán.

a szakmai körökben is nagy érdeklődés a vii. magyar játékfilmszemle iránt. naponta mintegy másfélszáz vendégre számítanak, elsősorban alkotó művészek, színészek, színművészeti szakemberek, kritikusok, kulturpolitikusok, művelődésügyi szakemberek, a forgalmazással foglalkozó vállalatok képviselői jelezték részvételüket. külföldről mintegy félszáz vendég érkezését várják.

a vii. magyar játékfilmszemle október 8-án, hétfőn este díszelőadással nyílik a pécsi petőfi filmszínházban./mti/

14.25/p

Tó1500

--
-33-

bb.45. holland balettegyüttes budapestén - a nederlands dans theater sajtótájékoztatója

t nm/pá/p zs hgy

1973. október 1.

a következő napokban a budapesti művészeti hetek alkalmából bemutatkozik a budapesti közönségnek a hazánkban vendégszereplő nederlands dans theater együttese. hétfőn a színház vezetői, művészei sajtótájékoztatón találkoztak a fészek klubban a magyar újságírókkal. holland vendégeinket fodor lajos, a budapesti művészeti hetek igazgatója üdvözlölte. carel birnie, a holland balett-együttes igazgatója elmondta, hogy társulatát 1959-ben alapította - olyan táncművészekből, koreográfusokból, balett mesterekből, akik új utakat keresnek a táncművészetben. a 24 tagú együttes évente 11 hónapon át játszik és egy-egy évadban 10-12 művet tűz repertoárjára. 1963 óta rendszeresen járják világot: szerepeltek számos európai fővárosban és részt vettek jónéhány nemzetközi fesztiválon is.

a balett együttes repertoárján klasszikus és modern zeneszerzők művei egyaránt szerepelnek. így a művészek táncolnak beethoven, saint-seans, prokofjev szerzeményekre, de tolmácsolják mcdowell, lee hoiby, luciano berio és mások kompozícióit is. szinte állandóan műsorukon tartanak bartók művére készült darabokat is. a táncosok egyaránt elsajátítják a klasszikus és a modern balett valamennyi fogását, noha elsősorban az új kísérletek megszólaltatására vállalkoznak.

a nederlands dans theater állandó tagjain kívül szívesen foglalkoztat külföldi munkatársakat is, hiszen többek között jerome robbins, a west side story koreográfusa tervezte számukra a magyarországi műsorukon is szereplő „mozdulatok,, című táncjátékot.

holland vendégeink október 2. és 4. között három előadást tartanak a fővárosi operettszínházban a budapesti művészeti hetek rendezvénysorozatában./mt1/

--

14.30/p

Tól 15⁰⁰

-34-

bb.47. koszigin -távirat

tm/zs/a/hgy

1973. október 1.

jugoszláviai látogatásáról hazatérőben koszigin szovjet miniszterelnök hazánk felett átrepülve táviratban fejezte ki jókívánságait kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának, losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének és focs jenőnek, a minisztertanács elnökének./mt1/

--

bb.48. akadémiai küldöttség utazott jerevánba

gg/zs/a/hgy

1973. október 1.

a magyar tudományos akadémia és az örmény tudományos akadémia közötti tudományos együttműködési tárgyalásra hétfőn akadémiai delegáció utazott jerevánba, fülöp józsef akadémikusnak, a központi földtani hivatal elnökének vezetésével. a tárgyalások befejezésekor aláírják az 1974-75-re szóló tudományos együttműködési munkatervet./mt1/

--

bb.49. elutazott az szmbt ukrán tagozatának küldöttsége

tm/zs/a/hgy

1973. október 1.

hétfőn elutazott budapestről az szmbt ukrán tagozatának ny.g.iscsenko által vezetett delegációja, amely az mszbt vendégeként hat napot töltött magyarországon. a delegáció tagjait a ferihegy reptéren alpári pál, az szmbt al-elnöke és ivan ivanovics bagyul, a szovjet nagykövetség első titkára bucsuztatta./mt1/

--

14.15/a

- 35 -

NA 15⁰⁰

bb. 50. életbe lépett a hormonális hatású fogamzásgátlókról kiadott egészségügyi miniszteri utasítás

i vt/gk/p zs hgy

1973. október 1.

hétfőn életbe lépett az egészségügyi miniszter utasítása a gyógyszeres /hormonális /hatású fogamzásgátló készítmények /insecundin, bisecurin / rendelésének és kiszolgáltatásának módjára. az intézkedés kimondja, hogy az említett készítmények a társadalombiztosítás terhére, orvosi vényre rendelhetők. fogamzásgátló minden nő számára felírható, kivéve azolyan 18. életévét be nem töltött nőt, aki még nem volt terhes.

fogamzásgátló szert rendelőintézetek nőgyógyászati szakrendelésén; kórház-rendelőintézeti egységben működő nőgyógyászati szakrendelésén; klinikák, az orvostovábbképző intézet család-és nővédelmi tanácsadóinál; a család- és nővédelmi, illetőleg a terhes-tanácsadónál működő orvosok rendelhetnek. a felsorolt intézetek orvosain kívül felírhatja a körzeti orvos /bányászati körzeti orvos /, az üzemi orvos, az üzemi körzeti orvos. annak a 18. életévét be nem töltött nőnek, aki már terhes volt, csak a fent megjelölt intézetek szülész-nőgyógyász szakorvosai rendelhetnek fogamzásgátlót.

Kitér a miniszteri rendelkezés arra is, hogy a fogamzásgátló szert rendelő orvosnak a felírás előtt meg kell győződnie róla, nem áll-e fenn az igénylőnél olyan állapot, megbetegedés, amit a fogamzásgátló szedése károsan befolyásolhatna. ennek érdekében az orvos köteles a szükséges vizsgálatokat elvégezni, illetőleg megfelelő egészségügyi intézményben elvégeztetni. a miniszteri utasítás értelmében az orvos megtagadhatja a fogamzásgátló felírását attól, aki nem az orvosi előírásoknak megfelelően szedi, az orvos utasításait nem tartja be vagy a részére felírt gyógyszert másnak adja át. /mti/

14.45/p

NA 1570

-36-

bb. 51. felavatták a budapesti centenáriumi parkot

t don/pá/zs/il hgy

1973. október 1.

hétfőn ünnepi külsőségek között avatták fel a centenáriumi parkot, amelyet a népligetben, a könyves kálmán körút és a vajda péter utca által határolt területen a budapesti kerületek és a megyék építettek.

a pest, buda és óbuda egyesítésének 100. évfordulóját köszöntő pihenőhelyen az ország valamennyi megyéje képviselteti magát a tájegység sajátos flórájával, parkultúrájával. budapest kertjének kialakításánál sok újszerű megoldást alkalmaztak az építők: ilyen például a kisebb parkokat összekötő úthálózat, amely vasuti talpfából készült, s az országot összekötő vasúthálózatot jelképezi. a megyék emlékköveket állítottak a főváros centenáriumi tisztelőtére.

a pihenőterület domborzati kialakítása az ország földrajzi fekvéséhez hasonlít. eredeti hajdu-bihar parkja: a három vasgömb közül felszökő vizsugarak, a hármas-köröst jelképezik. veszprém megye a badacsonyt és a balatont varázsolta a népligetbe. a görögök a fertő tavat „építették”, a park nyugati csücskébe.

a megyék és a főváros összefogását jelképező centenáriumi parkot giltner andor a fővárosi tanács elnökhelyettese adta át. az avatáson ott voltak a budapesti és a pest megyei párt és állami vezetők is. /mti/

--

bb. 52. ezer munkásvédelmi óra a tatabányai bányákban - tanácskozás a munkásvédelemről

vid kz/il hgy

1973. október 1.

a munkásvédelmi örökkel tanácskoztak hétfőn a tatabányai szénbányák gazdasági és szakszervezeti vezetői. a szénmedence bányáiban csaknem ezer munkásvédelmi óra tevékenykedik, s valamennyien munkatársaik megbízására önként vállalkoztak erre a társadalmi feladatra. a megbeszélésen a vállalat vezetői elismerésüket fejezték ki önzetlen és sokrétű munkájukért. hasznos javaslatokkal segítik a baleseti források felszámolását, figyelmeztetik társaikat a biztonsági és az egészségvédelmi előírások betartására.

/folyt.köv./

- 37 -

NA 1640

bb. 52. / ezer folyt./ il

a tanácskozáson elmondották, hogy az utóbbi években sok millió forintot költöttek a bányákban a biztonságosabb munkakörülmények kialakítására. az anyagi befektetés jól párosult a munkásvédelmi örök erőfeszítéseivel, s e kettő hatására évről évre jelentősen csökkent a balesetek száma.

a megbeszélésen többen felhívták a figyelmet a munkásvédelmi örök jogainak tiszteletben tartására. a vállalati kollektív szerződésben rögzítették, hogy a munkásvédelmi örök köteles részt venni a balesetek kivizsgálásában, a baleseti jegyzőkönyv elkészítésében. ennek ellenére jónéhány üzemben nem tartanak igényt ilyen esetekben a munkásvédelmi örök jelenlétére. a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy az örököt meg kell hívni a havi szemlékre is, amikor az egész üzem területére kiterjedően bírálják felül a biztonsági körülményeket./mti/

--

bb. 53. vállalati pénzügyi konferencia kezdődött sopronban

vid kz/il hgy

1973. október 1.

hétfőn a soproni Liszt Ferenc művelődési központban 1200 hazai és külföldi gazdasági, pénzügyi szakember részvételével megkezdődött a mtesz szervezési és vezetési tudományok társasága, valamint a magyar közgazdasági társaság által összehívott háromnapos vállalati pénzügyi konferencia.

drecin józsefnek, az országos tervhivatal elnökhelyettesének megnyitója után Lombos Ferenc a győr-sopron megyei tanács elnöke, majd pedig dr. Faluvégi Lajos pénzügyminiszter tartott előadást. a miniszter többek között azt hangsúlyozta, hogy hazánkban a helyesen választott gazdaságpolitika, a tervgazdálkodásból fakadó tárgyi lehetőségek, a gazdaságirányítás reformjának mechanizmusa, együttesen jó körülményeket teremtett a tervszerűbb, kiegyensúlyozottabb gazdasági növekedéshez, a hatékonyság javításához, a gazdasági szerkezet átalakítási folyamatának a meggyorsításához. a pénzügyminiszter a továbbiakban kiemelte, hogy gazdasági mechanizmusunkban újabb alapvető változásokra nincs szükség. a szabályozók legfőbb hatásai helyesek. a közgazdasági szabályozás alapelve marad, hogy a nyereség a vállalati döntések fő kritériuma.

a miniszter előadása után 3 szekcióban folytatta munkáját a nagyszabású tanácskozás./mti/

--

- 38 -

16.35/11

NA-1645

bb. 54. ndk-beli művészek kiállítása szekszárdon

vid fm/il hgy

1973. október 1.

a szekszárdi Babits Mihály Művelődési központban hétfőn kiállítás nyílt ndk-beli művészek alkotásaiból. a tárlaton inges millies -flierl gobelinszövő és grafikusművész továbbá Christa Sammler szobrászművész alkotásai láthatók./mti/

--

bb. 55. budapestre érkezett Gilbert Py

mm/zs/il hgy

1973. október 1.

a párizsi nagyopera vezető tenoristája október 4-én csütörtökön a Carmen Don José és 7-én vasárnap az Aida Radames szerepében lép fel az operaházban, illetve az Erkel színházban./mti/

--

bb. 56. tanévnyitó a képző- és a zeneművészeti főiskolán

t ro/gk/zs/il hgy

1973. október 1.

hétfőn a magyar képzőművészeti főiskolán Domanovszky Endre kétszeres Kosuth-díjas kiváló művész, a főiskola rektora ünnepléses tanévnyitón köszöntötte a jubileumi diplomásokat és az esketés előtt álló elsőéves hallgatókat. Bálogh Jenő, a vizuális nevelési tanszék vezetője méltatta a jubileumi diplomások munkásságát: Payer Gizella vasdiplomát; Ágotha Géza, dalmát piroska és dr. Révhelyi Elemér gyémántdiplomát kapott s a főiskola nyolc egykori növendékének nyújtottak át aranydiplomát. az új tanévben 34 első éves hallgató kezd meg a studiokat a festő a szobrász, a festő-restaurátor, illetve a szobrász restaurátor tanszakokon.

a zeneművészeti főiskolán Kovács Dénes Kossuth-díjas kiváló művész rektori megnyitójával nyílt meg az új tanév. a főiskola egykori növendékei közül Csukás Zoltán, Dalnoki Piroska és Sziráki Dóra vasdiplomát; Babits Vilma, Kardos István és Neumayer Jolán gyémántdiplomát kaptak, tízenheten vehették kézhez aranydiplomát. a zeneművészeti főiskola 83 új hallgatója közül 15 vonós-, 19 fuvós-, 10 ének-, 24 középiskolai énektanár és karvezetőképző tanszakos. a zongora tanszakon kilenc a zeneszerzés tanszakon három s a karmestarképző tanszakon egy növendék kezd meg tanulmányait./mti/

--

- 39 -

16.40/11

NA-1650

bb. 57. tanácskozás a magyar-kubai műszaki-tudományos együttműködésről

t sl/gg/il la

1973. október 1.

a magyar-kubai műszaki-tudományos együttműködési albizottság szeptember 26 és október 1 között budapesten tartotta ülését. a két fél a többi között megállapodott abban, hogy Magyarország 1974-ben is fogad kubai ösztöndíjasokat, s magyar szakértőket küld Kubába. több magyar mezőgazdasági és állategészségügyi intézmény közvetlen kapcsolatot létesít a kubai testvérintézménnyel, kicserélik tapasztalataikat, egymás rendelkezésére bocsátanak különböző műszaki-tudományos eredményeket.

az együttműködési albizottság jegyzőkönyvét hétfőn írta alá székács imre, a tesco vezérigazgatója és manuel garcia az albizottság kubai tagozatának elnöke.

manuel garciát fogadta tordai jeno külkereskedelmi és kiss dezső közlekedés-és postaiügyi miniszterhelyettes./mti/

--

mbb. 59. a világ ifjúsága Luis Corvalan életéért

tm/zs/il hgy

1973. október 1.

a demokratikus ifjúsági világszövetség hétfőn nyilatkozatban ítélte el a chilei jobboldali katonai junta fasiszta módszereit és felhívta a világ ifjúságának figyelmét arra a közvetlen életveszélyre, amely a chileibörtönökben az ország demokrata hazafiaiát köztük Luis Corvalant, a chilei kommunista párt főtitkárát fenyegeti.

a divsz több mint 100 millió fiatal nevében határozottan követeli Luis Corvalan és a többi chilei demokrata haladéktalan szabadonbocsátását és az országban élő több mint tízezer politikai emigráns életének és jogainak tiszteltetését. a világ demokratikus ifjúsága növekvő felháborodással ítéli el a jobboldali puccsisták kegyetlenkedéseit és megsokszorozza erőfeszítéseit, hogy egyre hatékonyabban támogassák a chilei hazafiak harcát a demokrácia és a törvényesség helyreállításáért hazájukban - fejeződik be a divsz nyilatkozata./mti/

--

16.55/11

- 40 -

Nr 17°

bb. 58. a szot elnökségének ülése

t sl/gk/il hgy

1973. október 1.

a szot elnöksége hétfői ülésén megvitatta a szakszervezetek gazdaságpolitikai tevékenységével kapcsolatos feladatait és úgy határozott, hogy az erről készült írásos jelentést a szakszervezetek országos tanácsának október 10-11. ülésére terjeszti. ezután az elnökség a szakszervezetek és a hazafias népfront együttműködésének időszerű kérdéseiről tárgyalt. a napirendi vitájában részt vett bencsik István, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára is.

végül az elnökség a szakszervezeteknek a testnevelésben betöltött helyéről, szerepéről és feladatairól tanácskozott.

a szakszervezetek a jövőben fokozottan kívánják segíteni a tömegek testnevelését. a sportegyesülettel rendelkező munkahelyeken támogatják az egyesületek verseny- és gőmegsport szervező- és nevelő munkáját, azokon a munkahelyeken pedig, ahol sportegyesület nem működik, továbbá a lakóterületeken az illetékes tanácsok sporthivatalaival, felügyelőségeivel, valamint a kisz szervezetekkel együttműködve foglalkoznak a dolgozók testnevelésével, sportolásával, a turisztikával. a szakszervezetek szorgalmazzák a dolgozók, a kisebb munkakollektívák, így például a szocialista brigádok öntevékeny sportját, gondoskodnak a szakszervezeti és a vállalati üdülőkbe beutalt dolgozók aktív pihenésének megszervezéséről, az ehhez szükséges feltételek megteremtéséről. a gyermeküdültetéshez kapcsolódóan sportprogramot dolgoznak ki, s ahol annak feltételei megvannak, biztosítják az uszásoktatást. sportrendezvényeket szerveznek a munkásszállásokon lakók részére, segítik az „egy üzem, egy iskola”, mozgalom keretében az iskolai sport fejlesztését. tömegsport-mozgalmakat, akciókat, természetjáró turákat, kirándulásokat, táborozásokat szerveznek, illetve támogatják az állami sportszervek kezdeményezéseit.

a versenysporttal kapcsolatban az állami intézkedések betartását szorgalmazzák. gondot fordítanak a sportpolitikai elvek a helyes gyakorlat egységes alkalmazására. közreműködnek a versenysport fejlesztésének célirányos kialakításában, a sportegyesületek szintjén a tervek végrehajtásában és ellenőrzésében./mti/

--

17.00/11

- 41 -

Nr 17°

bb. 60. a muzeumi hónap komárom megyei megnyitója

vid fm/11 La

1973. október 1.

a tatai muzeumbarátok körének újjászervezésével, a restaurált és jövőre megnyíló tatai vár bemutatásával kezdődött meg hétfőn komárom megyében a muzeumi hónap eseménysorozata. megszerzte gazdag a muzeumbarátok köreinek októberi programja.

számos előadást, tárlatvezetést kiállítást rendeznek a megyében. esztergomban bajor ágost festőművész emlékkiállítását nyitják meg. bokodról két vándorkiállítást indítanak utnak. itt lesz ugyanis az idei nyitánya a múlt évben nagy sikert aratott „két hét művész”, című megyei programnak, amelynek során más-más községben két héten át egymást követik a különböző rendezvények. az egyik vándorkiállítás „török-kori ábrázolások komárom megyéről”, címmel 16.-17. századi metszeteket foglal magában. a másik a már ismertté vált „jel”, néven szereplő megyei képzőművészeti csoport legújabb alkotásait mutatja be. fő városi tárlatok is színesítik a műsort. a megye testvérkerületében, a 11. kerületben „komárom megye ma”, címmel dokumentumanyagot mutatnak be, és kiállítást rendeznek a megye képzőművészei is.

nagy érdeklődés előzi meg azt az egésznapos találkozót, amelyet a megye legfiatalabb muzeumban, a tatai miklós-malomban rendeznek. a megye nemzetiségi községeinek néprajzi gyűjtői vitatják meg munkájukat, terveiket. egyébként a nemzetiségi muzeumban hétszer rendeznek tárlatvezetést a hónap folyamán./mti/

--

bb. 61. meghalt szabó andrás

vid fm/11 La

1973. október 1.

szabó andrás, a viharsarki munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 72 éves korában elhunyt. temetése október 3-án 15 órakor lesz a nagyszónási köztemetőben.

az mszmp orosházi járási bizottsága./mti/

--

- 42 -

17.05/11

NA 1700

bbm 62. a hajdusági muzeumi hónap megnyitója hajdunánáson

vid fm/11 La

1973. október 1.

hétfőn a hajdunánási művelődési házban dr. angyal lászló, a hajdu-bihar megyei tanács osztályvezetője nyitotta meg a hajdusági muzeumi hónapot.

a rendezvénysorozat első napján maghy zoltánra a harmincas években fiatalon elhunyt hajdunánási költőre emlékeztek, s emléktáblát lepleztek le egykori lakóháza falán./mti/

--

bb. 63. csillagászati hét

vid fm/11 La

1973. október 1.

hétfőn országsszerte megkezdődött a csillagászati hét.

a veszprémben lezajló rendezvénysorozat első előadója dr. kulín györgy, a tit csillagászati választmányának elnöke volt, aki kopernikusz munkásságáról tartott előadást. - szekszárdon ugyancsak kopernikusz-emlékesttel vette kezdetét a hagyományos csillagászati hét. dr. ill márton, az mta bajai obszervatóriumának igazgatója emlékezett meg a nagy tudós életművéről. - a békés megyei megnyitót mezőkovácsházán tartották, ahol dr. balázs béla tanszékvezető egyetemi docens „csillagászat és természetkutatás”, címmel tartott tudományos előadást.

ugyancsak hétfőn békéscsabán és szarvason is hangzottak el hasonló témájú ismertetőik. - a borsodi csillagászati heteket miskolcon, az uráni csillagvizsgálóban nyitották meg. az október végéig tartó programban miskolcon kívül borsod megye tiz helységében - többek között az ózdi és a leninvárosi csillagvizsgálókban, kazincbarcikén, encsen, abaujszánton - több mint ötven előadást tartanak az űrkutatás legújabb eredményeiről./mti/

--

- 43 -

17.10/11

NA 1700

bb. 64. szüret a lenin barátság - kertben

vid fm/il la

1973. október 1.

a magyar-szovjet határon, a beregsurány és luzsánka közötti lenin barátság-kertben hétfőn rendezték meg a hagyományos ünnepi almaszüretet. az eseményen részt vettek szabolcs-szatmár megye, a szovjetunió kárpátontuli területe, a szomszédos magyar, szovjet és csehszlovák határmenti járások párt, állami szerveinek képviselői, a beregdaróc-beregsurány-márokpapi barátság tsz, a kárpátontuli mezőgazdasági kísérleti állomás vezetői és dolgozói. ott volt. dr. tar imre, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkára, dr. pénzes jános a megyei tanács elnöke, j. v. ilnyickij, az ukrán kommunista párt kárpátontuli területi bizottságának első titkára. v.r. ruszin, a területi tanács vb elnöke.

a szüret a lenin barátságkert magyar részében kezdődött, majd a szovjet kertben folytatódott. a jelenlévő párt és állami vezetők is résztvettek a munkában. a jelképes szüret befejezése után barátsági nagygyűlést tartottak, amelyen j. v. ilnyickij és dr. tar imre méltatta a két szomszédos testvéri nép barátságának jelentőségét, amelynek szép megnyilvánulása a lenin nevet viselő barátság kert közös telepítése, ápolása, gondozása, a tapasztalatok kicserélése, a hagyományos őszi találkozás.

a nagygyűlést ünnepi műsor követte./mti/

--

bb. 65. szolnoki őszi

vid fm/il la

1973. október 1.

hétfőn megkezdődött a szolnoki őszi kulturális, művészeti programja. a közművelődési rendezvények sorát a magyar rádió és televízió gyermekkórusának hangversenye nyitotta meg a ságvári művelődési ház színháztermében. a világot járt kórus az általános iskolák tanulójának mutatta be nagyszerű műsorát. a hónap programjában zenekari, művészeti rendezvények, kiállítások, vetélkedők váltogatják egymást. a közapiskolások bérletsorozatának keretében a budapesti i. istván gimnázium zenekara ad ünnepi hangversenyt a tiszaparti gimnáziumban.

/folyt.köv./
17.25/il

- 44 -

14/170

bb. 65./ szolnoki folyt./ il

a művelődési központban operastet, beethoven hangversenyt rendez az országos filharmónia. a színházban vendégszerepel a lipcsei gewandhaus zenekar, majd a szolnoki szimfonikusok évadnyitó hangversenyére kerül sor. „öt ven év legszebb dalait,, muttja be a városban a budapesti telefongyár énekkara.

szolnok tiszaparti galériája lesz a színháza október 4-én az országos muzeumi és műemléki hónap megnyitójának. ez alkalomból megnyitják a 19. század plein air festészetét című kiállítást. a damjanich jános muzeumban kerül sor a „szolnoki vár látképei,, című kiállítás megrendezésére, majd ankétot tartanak a hódoltságkor kultúrájának legújabb eredményeiről. magyarországi ösbemutatót tart a szigligeti színház. bemutatja ciprián „gácsérfej,, című szatiráját, s ugyancsak a színházban vendégszerepel a déryné színház a „peti kalandjai,, című vidám zenés gyermekelőadással. októberben kezdődik a pódium-sorozat. az első rendezvény vendégeként a tatabányai bányász irodalmi színpad mutatja be műsorát. a szocialista brigádok vetélkedőt rendeznek Budapest testvérkerületéről „ki tud többet zuglóról,, címmel. a brakszervezeti könyvtárakban megnyitják a műszaki könyvheteiket, író-olvasó találkozókat, kiállításokat rendeznek, a papírgyár új könyvtárat kap és „élő delta,, - bemutatót rendeznek./mti/

--

bb. 66. diplomáciai hírek

pá/zs/il la

1973. október 1.

losonczi pái, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözlölte ahmed sekou touré köztársasági elnököt, guinea nemzeti ünnepé alkalmából. péter jános külügyminiszter fily cissoko külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

x x x

losonczi pái táviratban üdvözlölte juan domingo peron altábornagyot. az argentin köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából./mti/

--

- 45 -

17.33/il

14/1800

bb. 67. róna emmy festőművésznek

11 zs/La

1973. október 1.

a kulturális kapcsolatok intézete kiállítási termében rendezett tárlatát a nagy érdeklődésre való tekintettel október 7-ig meghosszabbították./mti/

--

bb. 68. v. reismann marian fotóművész kiállítása szombathelyen

vid fm/11 La

1973. október 1.

hétfőn szombathelyen, a megyei könyvtárban megnyílt v. reismann marian fotóművész kiállítása. a művész a kiállítással szülővárosának, szombathelynek ad számot munkásságáról, s ez alkalommal nyolcvankét alkotását tárja a látogatók elé.

a megnyitón huszár klára, a magyar állami operaház rendezője mondott beszédet. a megnyitón egyben könyv-premier is volt a képzőművészeti kiadó ugyanis most jelentette meg v. reismann marian „vallomás”, című albumát, amelyet a szerző a helyszínen dedikált./mti/

--

bb. 69. egy község bemutatkozik a városnak

vid fm/11 La

1973. október 1.

a nagykanizsai thury györgy múzeumban hétfőn megnyílt „a beleznai nép értékei”, című helytörténelmi kiállítás. a nagykanizsa közelében levő belezna község életével, gazdálkodásával egykori és mai népművészetével ismerkedhet meg a városi közönség. beleznán- bár ott is hódít a városias öltözködés - gondosan ápolják a népviseleti hagyományokat. a községben manapság is sokan foglalkoznak népi himzéssel./mti/

--

- 46 -

17.35/11

N 1800

bb. 70. moszkvai pártküldöttség budapesten

11 zs La

1973. október 1.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottságának meghívására hétfőn hazánkba érkezett az szkp moszkvai bizottságának delegációja. a küldöttséget r. f. gyementyeva, a moszkvai pártbizottság titkára vezeti.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren somogyi sándor és nagy richárd, a budapesti pártbizottság titkárai, gérnyi kálmán, a pártbizottság osztályvezetője, csikesz józsefné és gillner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettesei fogadták. jelen volt v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete.
/mti/

--

bb. 71. felavatták a pest megyei bíróság új épületét

t bc/gg/h1/11 La

1973. október 1.

a pest megyei bíróság új épületét hétfőn ünnepélyes keretek között avatta fel és adta át rendeltetésének dr. markója imre igazságügyi minisztériumi államtitkár.

a tiszintes épületben október elsejével megkezdte működését a pest megyei bíróság, a pestvidéki járásbíróság, a megyei munkaügyi bíróság s itt dolgoznak az állami közjegyzők, a végrehajtók és a pest megyei bírósági egyéb irodák. az új, korszerű munkakörülmények nemcsak az igazságügyi szervek tevékenységét segítik, hanem az állampolgárok ügyeinek gyorsabb intézését is szolgálják.

a bírósági épület átadásáért dr. zalka károly, a pest megyei bíróság elnöke mondott köszönetet az ünnepségen, amelyen részt vettek az igazságügyi minisztérium és a legfelsőbb bíróság vezető munkatársai, a pest megyei pártbizottság, tanács, főügyészség és rendőrfőkapitányság képviselői./mti/

--

- 47 -

N 1800

bb. 72. felavatták az új könnyűipari műszaki főiskolát

t ol/gg/11 la

1973. október 1.

új főiskolát avattak hétfőn Óbudán a Doberdó uton. a himnusz hangjai nyitották meg a könnyűipari műszaki főiskola avató ünnepségét melynek résztvevőit, a meghívott hazai és külföldi vendégeket dr. vámos György főigazgató köszöntötte.

dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes avatóbeszédében elmondotta, hogy az új főiskola a budapesti felsőfokú könnyűipari technikum átszervezéséből létesült. az épületben - amelyben ideiglenes körülmények között gyakorlatilag már 1972-ben megkezdődött az oktatás megvalósultak a főiskolává szervezés alapvető tanulmányi személyi és tárgyi feltételei.

az új főiskola feladata a ruha-, a textil-, a bőr-, a nyomda és a papíripar termelési technológiai folyamatainak előkészítése, végrehajtása és fejlesztése; a gépek és berendezések gazdaságos üzemeltetésével összefüggő szervezés és vezetés; a gyártmány-tervezés - és gyártmány-ellenőrzés feladatainak ellátását irányító műszaki szakemberek képzése.

Keserő Jánosné könnyűipari miniszter beszédében méltatta annak az összefogásnak az erejét, amelyet a tudományos a minisztériumi és a vállalati szakemberek, oktatók és hallgatók társadalmi szervek kifejtettek a főiskola létrehozása érdekében. arra kérte a főiskola kollektíváját, hogy művelje, a korszerűt, a mai magyar üzemi lehetőségeket jól ismerő üzemmérnököket neveljenek, szervezzék meg a továbbképzést: működjenek közre laboratóriumaikkal tehetséges fiataljaikkal az ágazat kutatási feladatainak megoldásában.

az új főiskolán jelenleg több mint 800-an tanulnak, öt-száznál többen a hároméves képzést nyújtó nappali és 300-an a négyéves esti, illetve levelező tagozatokon.

az épület két négyemeletes szárnyában kaptak helyet az oktató helyiségek, a laboratóriumok, a tanszék, az összekötő szárnyban helyezték el az ebédlőt, a tornatermet, a leendő nyomdaipari tanműhelyt. a hatemeletes diákotthon négyágas szobáiban 160 hallgatót tudnak elhelyezni, ugyanis a hallgatóknak mintegy 30 százaléka vidéki. a tervek szerint még ebben az esztendőben elkészülnek a gépcsarnokok, amelyeket jövőre adnak át rendeltetésüknek.

az avatóünnepségen felszólalt maróti Gyuláné az MSZMP III. kerületi pártbizottságának titkára, továbbá Liebscher professzor Karl Marx Stadtból és Szwarcztajn professzor Ledzából, főiskolájuk nevében köszöntve az új testvérintézményt.

/folyt.köv./
18.20/11

- 48 -

NA 1825

bb. 72./ felavatták folyt./ il

az ünnepi alkalomból a könnyűipari miniszter és a művelődésügyi miniszterhelyettes kitüntetésekkel nyújtott át.

a megnyitót megelőzően a könnyűipari miniszter és a főiskola főigazgatója ünnepélyes külsőségek között aláírta az együttműködésre vonatkozó szocialista szerződést./mti/

--

bb. 74. kiállítás szentesen

vid fm/il la

1973. október 1.

a szentesi kulturális hetek keretében hétfőn újabb kiállítást nyitottak meg a Koszta József Múzeum József Attila utcai termében. a bemutatott dokumentumok az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc történetét idézik. a Csongrád megyei Levéltárakban őrzött iratok mellett korabeli honvédegyenruhákat és fegyvereket is bemutatnak. a honvédsereg szervezésének körülményeit, a Csongrád megyei lakosság egykori életviszonyait ugyancsak szemléltetik a kiállított dokumentumok./mti/

--

bb. 73. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18-ig

il la

39. népgazdaságirányítási tanfolyam
40. ifjúsági ujtási hónap
41. tatabányai együttes belgrádi fesztiválon
42. diplomatikai kongresszus
43. átadta megbízólevelét a VDK új nagykövete
44. magyar játékfilm szemle
45. holland balettegyüttes budapesti
46. csökkentették a bolgár cigaretták árát
47. Koszigin távirata
48. akadémiai küldöttség utazott Jerevánba
49. elutazott az SZMBT ukrán tagozatának küldöttsége
50. életbe lépett a fogamzásgátlókról kiadott min. utasítás
51. centenáriumi napok
52. tanácskozás tatabányán a munkásvédelemről
53. vállalati pénzügyi konferencia

/folyt.köv./

- 49 -

18.30/11

NA 1840

bb. 73./belföldi folyt./ il

54. ndk-beli művészk kiáll. székszárdon
55. budapestre érkezett gilbert py
56. tanévnyitó a képző és zeneműv. főiskolán
57. tanácskozás magyar-kubai együttműködésről
58. szot elnökségének ülése
59. a világ ifjúsága luis corvalan életéért
60. muzeumi hónap /tévesen 61. sz. ment ki/
61. meghalt szabó andrás
62. hajdusági muzeumi hónap
63. csillagászati hét
64. szüret a lenin barátság kertben
65. szolnoki ős
66. diplomáciai hírek
67. meghosszabbították róma emmy kiáll.
68. reismann marian fotóművész kiáll.
69. egy község bemutatkozik a városnak
70. moszkvai pártküldöttség
71. a pest megyei bíróság új épülete
72. könyvgyártás műszaki főszabvány-
73. hírcsillag

/mti/

--

bb. 75. csillagászati hét kezdődött a fővárosban

t nm/pá/zs/il la

1973. október 1.

egy hétnen át a csillagászat, a kozmosz problémáiról lesz szó azon a rendezvénysorozaton, amely hétfőn kezdődött a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti csillagászati és űrkutatási szakosztálya szervezésében a tit természettudományi stúdiójában. megnyitóként dr. fejes istván tudományos kutató a más civilizációkkal való kapcsolatfelvétel lehetőségeit ismertette a nagyszámu hallgató előtt. kedden az élet fizikai és kémiai alapjairól tart előadást dr. gánti tiber biokémikus, szerdán dr. marik miklós egetemi adjunktus az intersterális térben lévő szervesanyagokról ad elő.

/folyt.köv./
18.4511

- 50 -

№ 1850

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemények

1973. október 1.

bb. 77. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának nyilatkozata

il la

1973. október 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságát, a magyar kommunistákat, dolgozó népünket mélységesen felháborítja a chilei jobboldali katonai junta kegyetlen irtóhadjárata a chilei hazafiak ellen. a chilei demokratikus erők a népi egység kormányának három éves fennállása alatt következetesen és önfeláldozóan harcoltak az ország nemzeti érdekeiért, az egész chilei nép javát szolgáló társadalmi és gazdasági átalakulásért. a chilei hazafiak küzdelmük során mindvégig tiszteletben tartották az alkotmány előírásait, a demokratikus szabadságjogokat, az erőszakkal hatalomra jutott katonai junta viszont a kegyetlen leszámolás szellemét, a véres terror gyakorlatát szabadította az ország népére.

a katonai junta napról napra nagyobb bűnöket követ el. a terror áldozatául esett salvador allende elnök és a hazafiak ezrei. tömegével vetik börtönbe a chilei nép legjobbjait, üldözik a demokrácia és a haladás minden hívét. letartóztatták luis corvalan elvtársat, a chilei kommunista párt főtitkárát, a törvénytelenül felosztatott chilei parlament szenátorát, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom kiemelkedő harcosát, a chilei nép hű fiát. a junta kegyetlen leszámolásra készül vele szemben.

/folyt.köv./
18.37/11

- 1 -

№ 1850

bb. 77./ a magyar 1. folyt./ 1l

a világ valamennyi kommunistájával, a szocializmus, a haladás, a demokrácia minden hívével együtt felháborodásunkat és tiltakozásunkat fejezzük ki a junta egyre fokozódó terrorja miatt, mélységesen aggódnak Corvalan elvtárs és minden chilei hazafi életéért.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar nép követeli: azonnal helyezék szabadlábra Luis Corvalan elvtársat, a kommunista, szocialista radikális-párti és más haladó gondolkodású chilei hazafiakat, haladéktalanul vessenek véget a chilei demokratikus erők elleni embertelen hájtóvadászatnak./mti/

--

18.42/1l

- 2 -

M 1800

bb.75./ csillagászati folyt./ 1l

dr. Kulín Yörgy igazgató sokakat foglalkoztató problémáról informálja csütörtökön az érdeklődőket élet a naprendszerben című előadásában. szervesen kapcsolódik ehhez dr. Echter Tibor orvosezredes a világűrben végzett élettani kísérleteket ismertető beszámolója, amely pénteken hangzik el. van-e földhöz hasonló égitest? - ezt tárgyalja szombaton pioníri thewreuk aurél igazgató-helyettes. az előadásokat kisfilmekkel, dokumentumfilmekkel szemléltetik.

az uráni csillagvizsgálóban /budapest, 1. sánc utca 3/b./ az élet kutatása a világegyetemben, címmel ebben az időszakban a távcsöves bemutatás fogadja a közönséget. a tit stúdióban a csillagászati hét alkalmából kopernikus emlékbélyeg kiállítás is rendeznek./mti/

--

felhasználható 19 óra után

bb. 76. jubileumi hangverseny miskolcon

vid fm/1l la

1973. október 1.

hétfőn miskolcon ünnepi hangversenyen emlékeztek meg a miskolci szimfonikus zenekar megalakulásának 10. évfordulójáról.

az 1963-ban alakult zenekar az ország első vidéki függetlenített tanácsai együttese volt. egy évtized alatt több mint ezer hangversenyt adott miskolcon s a megye valamint az ország különböző városaiban. az együttes tagjaiból alakult kis együttes rendszeresen fellépett a bányatelepeken, művelődési házakban és munkásszállásokon, iskolákban tartott koncerteken.

a jubileumi hangversenyen Mura Péter Liszt díjas karnagy érdemes művész, az együttes zeneigazgatója vezényelte a zenekart /mti/

--

- 51 -

18.57/ul

M 1900

bb 78. nyereménybetétkönyvek sorsolása

tr/um la

1973. október 1.

az országos takarékpénztár 1973. október 1-én hevesen rendezte meg a nyereménybetétkönyvek 1973. III. negyedévi sorsolását. mindazok az 1973. szeptember 29-ig váltott és a sorsolás napján forgalomban lévő nyereménybetétkönyvek, amelyek sorszámának utolsó három számjegye /számvégződése/ megegyezik az alább felsorolt számokkal, az 1973. III. negyedévi átlag betétüknek a számok mellett feltüntetett százalékát nyerték.

számvégződés:	nyeremény:
003	25 százalék
079	25 "
136	25 "
162	25 "
245	25 "
265	25 "
286	25 "
287	25 "
351	100 "
377	25 "
418	25 "
449	25 "
456	25 "
460	25 "
468	25 "
538	25 "
613	25 "
614	50 "
615	25 "
677	200 "
699	50 "
721	25 "
725	25 "
802	25 "
924	25 "

a nyereményösszeget a betétkönyvet kiállító fiók, vagy postahivatal 1973 október 15-től fizeti ki. /mti/

--
- 52 -

19.35/um

14 1970

bb 79. időjárásjelentés

umla

1973. október 1.

a meteorológiai intézet jelenti október 1-én, hétfőn este:

keleten többórás napsütés

várható időjárás: budapesten kedden délutánig: változóan felhős idő, legfeljebb kisebb eső, mérsékelt, időnként kissé megélénkülő északi-északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden nyugaton 14-19, máshol 20-25 fok között. /mti/

--

bb. 80. szovjet professzorok kitüntetése a barátság házában

il ms/il la

1973. október 2.

a művelődésügyi minisztérium vendégeként hazánkban tartozkodo szovjet egyetemi tanárok hétfőn délután a magyar-szovjet baráti társaság gorkij-fasori székházában látogattak. a vendégeket ligeti lajos akadémikus, az mszbt alelnöke köszöntötte a társaság és a volt szovjet ösztöndíjasok bizottsága nevében, majd nagy mária, az mszbt főtitkára mondott köszönetet a szovjetunióban tanuló magyar diákok oktatásáért tanulmányaik segítéséért.

beszéde végén átnyújtotta a szovjet professzornak a magyar-szovjet baráti társaság aranykoszorus kitüntetését. a találkózón jelen volt sebő lászlóné, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, és i. i. bagyul, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének első titkára. /mti/

--

- 53 -

20.00/il

14 2/20

bb. 81. a csongrád és békés megyei képviselőcsoport együttes ülése

vid il la

1973. október 1.

hétfőn együttes ülést tartott az országgyűlési képviselők csongrád és békés megyei csoportja. a rendhagyó ülésen, amelyen csongrádról indulva a tiszán egy hajó fedélzetén tartottak, részt vett apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, szeged országgyűlési képviselője is.

a csongrádtól szegedig tartó hajút közben a két képviselőcsoport megtárgyalta az országgyűlés soronkövetkező ülészakájának fontosabb kérdéseit, valamint csongrád és békés megye vízügyi helyzetét. Simády Béla és Takács Lajos, az alsótiszavidéki, illetve a Körös-vidéki vízügyi igazgatóságok vezetői tájékoztatták a képviselőket az ár- és belvízvédelmi, folyamszabályozási s egyéb vízügyi kérdésekről. szegedre érkezve a vendégek megismerkedtek a partfal építésének terveivel és munkájával.

ezután a képviselők tarján városnegyedbe, majd az olajmezőre látogattak el, ahol Juratovics Aladár, a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzemvezetője kalauzolta a vendégeket. apró Antal képviselőtársai nevében is sok sikert kívánt az olajmező dolgozóinak.

x x x

apró Antal délután Győri Imre társaságában ellátogatott a szeged városi pártbizottságra. a vendégeket Sipos Géza, a szeged városi pártbizottság első titkára fogadta, majd a városi pártbizottság, valamint a városi tanács vezetőinek jelenlétében a lakásépítkezés kérdéseiről tanácskoztak./mti/

--

bb. 82. építésügyi küldöttség érkezett az NDK-ból

k sb/il hgy

1973. október 1.

Karlheinz Martini építésügyi államtitkár vezetésével hétfőn Budapestre érkezett a német demokratikus köztársaság építésügyi küldöttsége. a delegáció a magyar partnerrel tárgyalásokat folytat a két ország építő- és építőanyagipara 1976.-80. évi tervének egyeztetéséről és az 1974.-75. évekre szóló kétoldalu műszaki-tudományos együttműködésről.

a ferihegyi repülőtéren Simor János építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes fogadta a küldöttséget./mti/

--

20.15/11

- 54 -

NA 2/150

bb. 83. fogadás a kínai nemzeti ünnep alkalmából

t bc/tr il la

1973. október 1.

Li Ce-ving, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete a kínai nemzeti ünnep alkalmából hétfőn fogadást adott a nagykövetségben.

a fogadáson megjelent dr. Biró József külkereskedelmi miniszter, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, Marjai József külügyminiszterhelyettes, Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes, dr. Rosta Endre a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, s a gazdasági, a kulturális a társadalmi élet több képviselője. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is./mti/

--

bb. 84. sok infarktus volt hétfőn

i ms/tr/il la

1973. október 1.

a fővárosi mentők hétfői betegforgalmát a feltűnően nagy számú infarktus jellemezte, kéreken 30 ilyen esethez hívták ki őket. a hívások a déli órákban halmozódtak./mti/

--

m 85. Lázár György hazaérkezett Moszkvából

t/sl/tr/rj la

1973. október 1.

Lázár György, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke hétfőn a késő esti órákban hazaérkezett Moszkvából, ahol a KGST végrehajtó bizottságának ülésén és a magyar gazdasági napok megnyitásán vett részt.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. Korom Mihály igazságügyi miniszter, Huszár István államtitkár, az országos tervhivatal elnökének első helyettese, dr. Gál Tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője és dr. Szita János miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője.

/folyt.köv./

21.45 rj

- 55 -

NA 2/150

23 / OKT 0

bb. 85. /Lázár... 1. folyt./rj

hazaérkezése után Lázár György nyilatkozott az mti munkatársának. utalt arra, hogy a kgst végrehajtó bizottságának munkájáról szóló tájékoztatás a magyar lapokban is megjelent, ehhez csupán annyit kíván fűzni, hogy a végrehajtó bizottság munkája eredményes volt, határozatai jó feltételeket teremtenek a további munkához.

ami a magyar gazdasági napokat illeti, e rendezvénysorozatra most került sor első ízben a szovjetunióban. örvendetesnek tartja, hogy a rendező szervek a magyar gazdasági napokat jól előkészítették, s már a megnyitás napján igen nagy volt az érdeklődés. a megnyitón számos vezető szovjet személyiség is résztvett. a moszkvában, novosibirszkben és taskentben sorra kerülő előadássorozat legfőbb célja, hogy jobban megismertesse a szovjet szakközvéleménnyel magyarországi gazdasági helyzetét, eredményeit, s tovább egyengesse a magyar-szovjet együttműködés útját. ugyanakkor ez a nagyszabású eszmecsere a kétoldalú kapcsolatokon túlmenően a szocialista országok komplex integrációs programjának végrehajtását is jól szolgálja.
/mti/ v --

bb. 86. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

rj/La

1973. október 1.

74. kiállítás szentesen
 75. csillagászati hét
 76. jubileumi hangverseny
 77. az mszmp kb nyilatkozata
 78. nyereménybetétkönyvek sorsolása
 79. időjárásjelentés
 80. szovjet professzorok kitüntetése
 81. csongrád és békés megyei képviselőcsoport ülése
 82. építésügyidelegáció az ndk-ból
 83. kínai fogadás
 84. sok infarktusz
 85. hazaérkezett Lázár György
 86. hírjegyzék
- /mti/ --

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet.
21.52 rj - 56 -

N 2200

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 2.

bb. 1. uj kossuth könyvek - közös kiadásban

1 ro/mm/h/1/1 la

1973. október 2.

az elmúlt napokban több olyan kossuth-könyv látott napvilágot, amely más kiadóval közös gondozásban jelent meg. ezek közül öt könyvujdonság a zrinivel közös vállalkozás: alekszander wert „oroszország nagy háborúja”, című műve, amelyben a nyugati újságíró őszinte, becsületese szándéku, átfogó riportot kínál az olvasónak, a nagy honvédő háborúját vívó szovjetunióról és annak népeiről. a szerző 1941 és 1946. között a „sunday times”, levelezőjeként és a bbc riportereként működött a szovjetunióban. műve személyes tapasztalatainak valamint a háborúról szóló szovjet irodalom beható tanulmányozásának ötvözete, nem száraz hadtörténelmi monográfia, hanem a hadműveletek leírása - érdekes kép a lenigrádiak hazafiságáról.

a történelmi valósághoz hűen, kiméletlen szókimondással leplezi le a fasiszta németország tengeralattjáró-háborújának csaknem minden borzalmát p. h. freyer a „halál a tengereken”, című művében. az olykor szinte rossz álomnak tűnő drasztikus epizódok sorát a szerző mind dokumentumokra, egykori parancsokra, a náci admirális irások és szóbeli anyagaira, naplókra, a bűntettek elkövetőinek emlékirataira és az antifasiszta koalíció haderői által zsákmányolt iratokra alapozva írta meg.
/folyt.köv./

- 1 -

NA